

Trafikkskilt

Tekniske bestemmelser og retningslinjer
for anvendelse og utforming (skiltnormal)

Del 3

Forbudsskilt
Påbudsskilt
Opplysningskilt

1999

Statens vegvesen
Vegdirektoratet

Trafikkskilt

*Tekniske bestemmelser og retningslinjer
for anvendelse og utforming (skiltnormal)*

Del 3
Forbudsskilt
Påbudsskilt
Opplysningskilt

1999

Håndbøker i Statens vegvesen

Dette er en håndbok i Vegvesenets håndbokserie, en samling fortløpende nummererte publikasjoner som først og fremst er beregnet for bruk innen etaten.

Håndbøkene kan kjøpes av interesserte utenfor Statens vegvesen til de priser som er oppgitt i håndbokoversikten - håndbok 022.

Det er Vegdirektoratet som har hovedansvaret for utarbeidelse og ajourføring av håndbøkene.

Ansvar for grafisk tilrettelegging og produksjon har Grafisk senter i Vegdirektoratet

Vegvesenets håndbøker utgis på 2 nivåer:

Nivå 1 - Rød farge på omslaget - omfatter forskrifter, normaler og retningslinjer godkjent av overordnet myndighet eller av Vegdirektoratet etter fullmakt.

Nivå 2 - Blå farge på omslaget - omfatter veiledninger, lærebøker og vegdata godkjent av den avdeling som har fått fullmakt til dette i Vegdirektoratet.

Trafikkskilt

Tekniske bestemmelser og retningslinjer for anvendelse og utforming (skiltnormal)

Del 3: Forbudsskilt, Påbudsskilt, Opplysningskilt

Nr.050 i Vegvesenets håndbokserie

Opplag: 3000

Trykk: Trykkpartner A/S

ISBN 82-7207-460-5

FORORD

Vegdirektoratet har med hjemmel i skiltforskrift av 10. oktober 1980 § 31 nr. 1 fastsatt nye tekniske bestemmelser og retningslinjer for forbudsskilt, påbudsskilt, opplysningsskilt og underskilt til disse skiltgruppene. Bestemmelsene erstatter tidligere bestemmelser gitt i kapitlene 13, 14, 15 og 18 i Håndbok-050 Skiltnormaler '87 og endringer fastsatt av Vegdirektoratet i NA-rundskriv nr. 95/12 av 24. mars 1995 (skilt 404). De nye bestemmelser trer i kraft straks.

Tekniske bestemmelser og retningslinjer for offentlige trafikkskilt, vegoppmerking og trafikksignaler er hittil blitt publisert samlet i Håndbok-050 Skiltnormaler. Det har imidlertid vist seg vanskelig å holde en så stor publisering à jour - siste utgave av håndboken er fra 1987. De tre hoveddeler av håndboken - skilt, oppmerking og signaler - henviser seg også i noen grad til ulike grupper av fagspesialister. Normalbestemmelsene vil derfor heretter bli publisert i tre separate håndbøker:

- Håndbok 048 Trafikksignaler
(signalnormal)
- Håndbok 049 Vegoppmerking
(oppmerkingsnormal)
- Håndbok 050 Trafikkskilt
(skiltnormal)

Skiltnormalen er et omfattende normalverk. For å forenkle fremtidig oppdatering og revisjon blir den nye Håndbok 050 utgitt i fire separate deler:

Del 1	Fellesbestemmelser
Del 2	Fareskilt, markeringsskilt, vikeplikt- og forkjørsskilt
Del 3	Forbudsskilt, påbudsskilt, opplysningsskilt
Del 4	Serviceskilt, vegvisningsskilt

Denne første utgaven av Del 3 er i det alt vesentlige en oppdatert utgave av kapitlene 13, 14, 15 og 18 i Håndbok-050 Skiltnormaler '87. Innholdet er ført à jour med endringer i forskrifter og normalbestemmelser etter 1987. I tillegg er det gjort enkelte mindre endringer av teknisk art.

Skiltnormalens bestemmelser er bindende for skiltmyndighetene, jf. skiltforskriften § 31. Dersom det i helt spesielle tilfeller anses nødvendig eller ønskelig å fravike normalens bestemmelser, skal dette tas opp med Vegdirektoratet.

Vegdirektoratet
Transport- og trafikksikkerhetsavdelingen

September 1999

INNHold

3-1. Forbudsskilt

7

- 302 Innkjøring forbudt
- 306 Trafikkforbud
- 312 Breddegrense
- 314 Høydegrense
- 316 Lengdegrense
- 318 Totalvektgrense
- 320 Aksellastgrense
- 322 Boggilastgrense
- 324 Stopp for angitt formål
- 326 Stopp for toll
- 330 Svingeforbud
- 332 Vendingsforbud
- 334 Forbikjøringsforbud
- 336 Slutt på forbikjøringsforbud
- 362 Fartsgrense
- 364 Slutt på særskilt fartsgrense
- 366 Fartsgrensesone
- 368 Slutt på fartsgrensesone
- 370 Stans forbudt
- 372 Parkering forbudt
- 376 Parkeringssone
- 378 Slutt på parkeringssone

3-2. Påbudsskilt

39

- 402 Påbudt kjøreretning
- 404 Påbudt kjørefelt
- 406 Påbudt rundkjøring

3-3. Opplysningsskilt

45

- 502 Motorveg
- 504 Slutt på motorveg
- 508 Kollektivfelt

- 510 Slutt på kollektivfelt
- 512 Holdeplass
- 514 Drosjeholdeplass
- 516 Gangfelt
- 518 Gangveg
- 520 Sykkelveg
- 522 Gang-og sykkelveg
- 524 Møteplass
- 526 Envegskjøring
- 528 Valgfritt kjørefelt
- 530 Sammenfletting
- 531 Felt for fartsøkning
- 532 Kjørefelt slutter
- 534 Kjørefelt begynner
- 536 Påkjøring fortsetter i eget kjørefelt
- 538 Kjørefeltinndeling
- 540 Gatetun
- 542 Slutt på gatetun
- 544 Tettbygd strøk
- 546 Slutt på tettbygd strøk
- 552 Parkering
- 560 Opplysningstavle

3-4. Underskilt

85

- 802 Avstand
- 804 Utstrekning
- 806 Tid
- 807 Symbol
- 808 Tekst
- 810 Svingpil
- 828 Utstrekning av stans- og parkeringsregulering
- 830 Avgiftsparkering
- 834 Kombinert regulering

INNLEDNING

Trafikkskiltene er en viktig del av det systemet som informerer, varsler, leder og styrer trafikantene i veg- og trafikksystemet. God og riktig utført skilting er en forutsetning for sikker og effektiv avvikling av vegtrafikken. For å kunne fylle sin rolle, må trafikkskiltingen være utført på en ensartet og konsekvent måte over hele landet, og skiltsystemet må være mest mulig i samsvar med internasjonal praksis.

Det nasjonale regelverket for trafikkskiltene er gitt i *vegtrafikkloven*, *skiltforskriften* og *skiltnormalen*.

Vegtrafikkloven

Lovhjemmelen for regulering av vegtrafikken med offentlige trafikkskilt, trafikksignaler og vegoppmerking er gitt i vegtrafikkloven § 5:

Enhver skal være oppmerksom på offentlig trafikkskilt, signal og oppmerking og skal rette seg etter de forbud og påbud som gis på denne måte.

Departementet gir regler om offentlige trafikkskilt, signaler og oppmerking, herunder om hvilke myndigheter som kan treffe vedtak om oppsetting og oppmerking. Myndighet til å treffe vedtak om oppsetting og oppmerking kan også delegeres til kommuner.

Vedkommende myndighet har på privat og offentlig eiendom rett til å sette opp offentlig trafikkskilt, signal, utstyr for kontroll av trafikk og feste for slike innretninger og til å foreta oppmerking. For skade og ulempe voldt ved slike tiltak ytes erstatning fastsatt ved skjønn. For så vidt gjelder offentlig veg, dekkes utgifter ved tiltakene som vegutgifter etter reglene i veglova, men er et tiltak truf-

fet av hensyn til noen bestemt persons interesse, kan han pålegges å erstatte utgiftene helt eller delvis etter regler gitt av departementet. For private vegers vedkommende kan departementet gi regler om hvem som skal bære utgiftene.

Offentlig trafikkskilt, signal eller oppmerking må ikke brukes på eller ved veg uten tillatelse av vedkommende myndighet. Det samme gjelder skilt, signal eller oppmerking som kan forveksles med offentlige. Dersom det uten tillatelse er satt opp skilt eller signal eller foretatt oppmerking, kan dette fjernes eller kreves fjernet av myndigheten.

Det er forbudt å endre, fjerne eller skade offentlig trafikkskilt, signal, utstyr til kontroll av trafikk, oppmerking eller innretning for vegsperring.

I paragrafens annet ledd er departementet gitt fullmakt til å fastsette regler om offentlige trafikkanordninger og om hvilke myndigheter som kan anvende disse. Slike regler er fastsatt av Samferdselsdepartementet i *Forskrifter om offentlige trafikkskilt, vegoppmerking, trafikksignaler og anvisninger (skiltforskrifter)* av 10. oktober 1980, med senere endringer.

Skiltforskriften

Skiltforskriften fastsetter trafikkanordningenes form, farge og betydning, og gir generelle regler for anvendelse og plassering. Forskriften fastsetter også hvilke myndigheter som kan treffe vedtak om offentlige trafikkskilt, vegoppmerking og signaler, og gir en rekke administrative bestemmelser om blant annet klage, utgiftsdekning m.m. Skiltforskriften retter seg altså både til trafikantene og til de myndighetene som kan anvende trafikkanordningene (for enkelhets skyld kalt *skiltmyndighetene*).

For den praktiske utføring av skilting og oppmerking gis det mange muligheter innenfor skiltforskriftens rammer. Forskriften alene sikrer ikke den ensartede og konsekvente utforming og bruk av trafikkanordningene som er nødvendig for at de skal fungere tilfredsstillende. I forskriften § 31 nr. 1 er derfor Vegdirektoratet gitt fullmakt til å fastsette mer detaljerte bestemmelser og retningslinjer:

Nærmere tekniske bestemmelser og retningslinjer (skiltnormaler) for anvendelse, utforming, størrelse og plassering av offentlige trafikkskilt, herunder om plassering på prøve, om når bedrifters navn kan nyttes på serviceskilt, og om trafikklyssignaler og vegoppmerking, gis av Vegdirektoratet. Slike bestemmelser anses ikke som forskrifter etter forvaltningsloven. Bestemmelsene er bindende for skiltmyndighetene.

Skiltnormalen

Skiltnormalen retter seg til skiltmyndighetene, og har ikke rettsvirkning for trafikantene.

Skiltnormalens mulighet til å sikre ensartet og konsekvent anvendelse og utforming av skilting og oppmerking er avhengig av at normalbestemmelsene blir fulgt av alle ansvarlige myndigheter. Skiltforskriften § 31 fastsetter derfor at bestemmelsene i skiltnormalen er bindende for skiltmyndighetene.

Skiltnormalens status som bindende bestemmelser innebærer at skiltmyndighetene skal følge de anvisninger som gis i normalen og at Vegdirektoratet som overordnet forvaltningsorgan kan gi de lokale skiltmyndigheter pålegg om å bringe feilaktig skilting og oppmerking i overensstemmelse med normalen.

Dersom det i helt spesielle tilfeller er nødvendig å søke løsninger utenfor skiltnormalens bestemmelser, må dette tas opp med Vegdirektoratet. Bare på denne måten kan vi bevare et enhetlig system for informasjon og regulering, og sikre at trafikantene møter en konsekvent, enkel og forståelig skilting og oppmerking i alle deler av landet.

3-1. Forbudsskilt

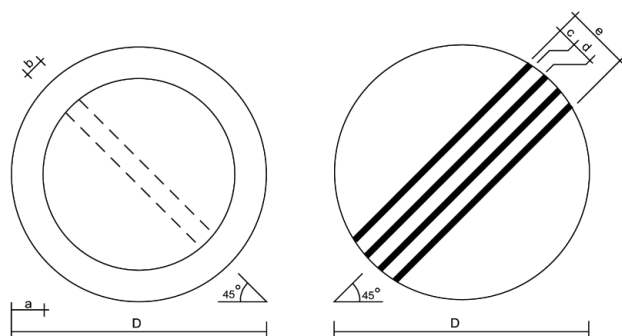
3-1.0 GENERELT

Forbudsskilt angir at det gjelder et forbud på vedkommende vegstrekning eller sted, eller at tidligere angitt forbud slutter å gjelde.

Forbudsskilt gjelder i kjøreretningen fra der skiltet er satt opp og fram til nærmeste vegkryss, dersom ikke annet er bestemt for de enkelte skilt, eller er angitt på underskilt.

3-1.1 STØRRELSE OG UTFORMING

Forbudsskilt er vanligvis sirkelformede og har vanligvis hvit bunn, rød bord og svart tekst eller symbol. Noen forbudsskilt har rød skråstrek. Forbudsskiltene anvendes i 3 størrelser, som angitt i figur 1.1.

	D	a	b	c	d	e
LS	600	75	37	15	30	150
MS	800	100	50	20	40	200
SS	1000	125	62	25	50	250

Mål i mm

Figur 1.1 Størrelse og utforming av forbudsskilt

3-1.2 PLASSERING

Dersom et forbud gjelder i hele vegens bredde, plasseres forbudsskilt på høyre side av vegen og kan i tillegg være plassert på venstre side av vegen eller over vegen.

Dersom et forbud bare gjelder ett kjørefelt, plasseres skiltet over dette.

På veger med to eller flere kjørefelt i kjøreretningen skal forbudsskilt normalt også være plassert på venstre side.

Der det er behov for å forvarsele et forbud, anvendes samme skilt med underskilt 802 "Avstand".

3-1.3 DE ENKELTE FORBUDSSKILT

Under hvert skilt er størrelse, utforming (skiltmønster), vedtaksmyndighet og anvendelsesbetingelser beskrevet. Der skilt skal settes opp sammen med andre skilt, blir dette nevnt og detaljerte bestemmelser for disse finnes under det aktuelle nummer.

302 Innkjøring forbudt

Størrelse:

LS 60 cm

MS 80 cm

SS 100 cm

Utforming:

M 1969 eller

M 1969 buet

Vedtaksmyndighet:

Politiet/vegsjefen

**Skiltet angir forbud mot å kjøre forbi skiltet.
Forbudet gjelder alle kjøretøyer.**

Anvendelse:

Skiltet brukes normalt bare til envegsreguleringer og derfor i praksis sammen med skilt 526 "Envegskjøring". Et generelt unntak er der veg fører fra motorveg hvor skilt 302 settes opp alene. Skiltet kan også brukes for å hindre utkjøring på veg.

Skiltet skal ikke ha underskilt.

På steder hvor skilt 302 vanskelig kan sees for kryssende trafikk, kan skilt 330 "Svingeforbud" brukes for å varsle trafikantene om reguleringen.

306 Trafikkforbud

Størrelse:

LS 60 cm

MS 80 cm

Utforming:

M 1980

Vedtaksmyndighet:

Politiet/vegsjefen

306.0

*Forbudt for
alle kjøretøyer*

306.1

*Forbudt for
motorvogn*

306.3

*Forbudt for traktor
og for motorredskap
konstruert for en hastig-
het mindre enn 40 km/t*

306.4

*Forbudt for motorsykkel
og moped*

306.5

*Forbudt for lastebil og
trekkbil*

306.6

Forbudt for syklende

306.7

Forbudt for gående

306.8

*Forbudt for gående og
syklende*

306.9

Forbudt for ridende

306.0 Forbudt for alle kjøretøyer

Anvendelse:

Skiltet angir forbud mot all kjøring mellom skiltet og neste vegkryss, uansett kjøretning.

Forbudet gjelder kjøring, men ikke trilling av f.eks. sykkel, moped. Rytter og fører av kjøretøy trukket av dyr omfattes av forbudet.

Skiltet skal kun nyttes for å angi at veg er helt stengt for all kjøring. Skiltet skal ikke ha underskilt.

Til etablering av gågate, begrenset gjennomkjøring, kollektivgate o.l. skal skilt 306.1 "Forbudt for motorvogn" benyttes.

På steder hvor veg er stengt ved hjelp av bom, skal skiltet ikke anvendes.

306.1 Forbudt for motorvogn

Anvendelse:

Skilt 306.1 brukes alene eller med underskilt når trafikk med motorvogn skal forbys eller begrenses.

Gjelder ikke forbudet trafikk med moped, skal dette angis på underskilt 808.31 "Gjelder ikke moped".

I boligområder der kjøring fram til boligene ønskes forbudt, med unntak av visse transporter, skal dette søkes løst ved hjelp av private skilt (tekstskilt) eller underskilt som angir konkrete unntak.

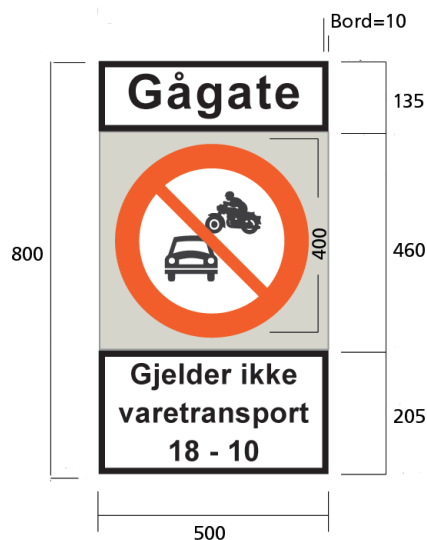
Der boligvegen ønskes stengt for gjennomgangstrafikk brukes skilt 306.1 med underskilt 808.30 "Gjelder gjennomkjøring". Med gjennomkjøring menes her kjøring fram til neste vegkryss uten opphold underveis.

Forbudet kan også tidsbegrenses ved bruk av underskilt 806 "Tid". Tiden angis i hele timer.

I forbindelse med etablering av gågater anvendes en tavle med skilt 306.1 som hovedskilt. Varelevering kan unntas fra bestemmelsene i visse tidsrom.

Det er ikke nødvendig å skilte parkeringsforbud i gågate, fordi trafikkreglene § 17 har et generelt forbud mot parkering i gågate.

Tavlen skal utformes som vist i figur 1.2. Høyden vil variere, avhengig av teksten, men vanligvis kan en høyde på 80 cm passe. Tekst «Gågate» har teksthøyde H=70mm og øvrig tekst H=35mm.

Figur 1.2 Eksempel på utforming av tavle gågate. Mål mm.

306.3 Forbudt for traktor og motorredskap konstruert for en hastighet mindre enn 40 km/t

Anvendelse:

Skilt 306.3 brukes når trafikk med traktor og saktegående motorredskap skal forbys.

306.4 Forbudt for motorsykel og moped

Anvendelse:

Skilt 306.4 brukes når trafikk med motorsykel og moped skal forbys eller begrenses.

Hvis forbudet bare gjelder lette og tunge motorsykler, brukes underskilt 808.31 "Gjelder ikke moped".

Forbudet kan tidsbegrenses ved bruk av underskilt 806 "Tid".

306.5 Forbudt for lastebil og trekkbil

306.6 Forbudt for syklende

Anvendelse:

Skilt 306.5 brukes når trafikk med lastebil og trekkbil skal forbys eller begrenses. Forbudet kan tidsbegrenses ved bruk av underskilt 806 "Tid".

Anvendelse:

Skilt 306.6 brukes når trafikk med sykkel skal forbys. Alternativ rute bør vises med vegvisningsskilt for syklende. Der både gang- og sykkeltrafikk skal forbys brukes skilt 306.8 "Forbudt for gående og syklende".

På rampe til motorveg skiltet med skilt 502 "Motorveg" brukes ikke skilt 306.6. Underskilt 808.50 "Forbudt for gående og syklende" kan benyttes i tilknytning til skilt 502 "Motorveg". Der rampe som bare leder trafikk fra motorvegen munner ut på det øvrige vegnett, skal skiltene 302 "Innkjøring forbudt" og 306.8 "Forbudt for gående og syklende" settes opp.

306.7 Forbudt for gående

Anvendelse:

Skilt 306.7 brukes når gående skal forbys adgang. Alternativ rute bør vises med vegvisningsskilt for gående.

På rampe til motorveg skiltet med skilt 502 "Motorveg" brukes ikke skilt 306.7. Underskilt 808.50 "Forbudt for gående og syklende" kan benyttes i tilknytning til skilt 502 "Motorveg". Der rampe som bare leder trafikk fra motorvegen munner ut på det øvrige vegnett, skal skiltene 302 "Innkjøring forbudt" og 306.8 "Forbudt for gående og syklende" settes opp.

306.8 Forbudt for gående og syklende

Anvendelse:

Skilt 306.8 brukes når både gang- og sykkeltrafikk skal forbys. Alternativ rute bør vises med vegvisningsskilt for gående.

På rampe til motorveg skiltet med skilt 502 "Motorveg" brukes ikke skilt 306.8. Underskilt 808.50 "Forbudt for gående og syklende" kan benyttes i tilknytning til skilt 502 "Motorveg". Der rampe som bare leder trafikk fra motorvegen munner ut på det øvrige vegnett, skal skiltene 302 "Innkjøring forbudt" og 306.8 "Forbudt for gående og syklende" settes opp.

306.9 Forbudt for ridende

Anvendelse:

Skilt 306.9 brukes når riding skal forbys.

Skiltet brukes kun i spesielle tilfeller hvor den ridende trafikk er til stor ulempe for den øvrige trafikk.

På veger stengt med skilt 306.0 "Forbudt for alle kjøretøyer" eller på gang- og sykkelveger er det normalt ikke nødvendig å anvende skilt 306.9 for å forby ridende trafikk.

312 Breddegrense

Størrelse:

LS 60 cm

MS 80 cm

SS 100 cm

Utforming:

M 1980, teksten kan variere

Vedtaksmyndighet:

Politiet/vegsjefen

Forbudet gjelder kjøretøy, medregnet last, med større bredde enn angitt.

Anvendelse:

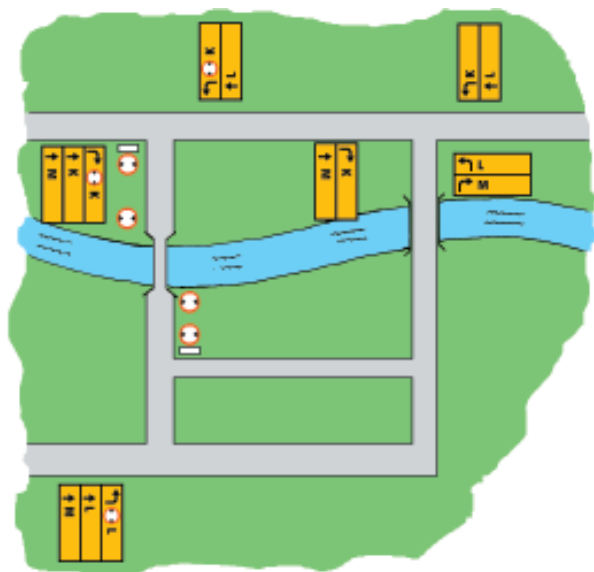
Største tillatte kjøretøybredde på offentlig veg er fastsatt i forskrift om bruk av kjøretøy § 5-2 og forskrifter (vedlegg) gitt med hjem-

mel i denne. Vedleggene inneholder bestemmelser og veglister som angir hvilke bredder som er tillatt på de enkelte riksveg-, fylkesveg- og kommunale vegstrekninger.

Alle riksveger kan kjøres med største tillatte kjøretøybredde for hver kjøretøygruppe. I veglister for fylkesveger og kommunale veger er angitt de veger som har mindre tillatt bredde. Skilt 312 skal bare anvendes dersom det må vedtas smalere bredde enn det som framgår av veglistene for riks-, fylkes- og kommunale veger. Bredden angis i meter, og avrundes nedover til nærmeste 0,1 m.

Forvarsling av forbud vist med skilt 312 kan være nødvendig av hensyn til omkjøring for kjøretøyer som har større bredde enn tillatt. Slik forvarsling gjøres med skilt 312 og underskilt 802 "Avstand". I tillegg kan det brukes underskilt 808 med tekst "Gjelder bru (undergang)..." (ved sted over elv o.l.) eller "Gjelder i ....." (by eller sted). Ved vegvisning for omkjøringsrute kan skilt 312 vises i miniatyr på vegvisningsskilt.

Eksempel på forvarsling er vist i figur 1.3.

Figur 1.3 Eksempel på forvarsling av smal bru

314 Høydegrense

Størrelse:

LS 60 cm

MS 80 cm

SS 100 cm

Utforming:

M 1980,

teksten kan variere

Vedtaksmyndighet:

Politiet/vegsejfen

Forbudet gjelder kjøretøy, medregnet last, med større høyde enn angitt.

Anvendelse:

Tunneler

Skiltet skal brukes ved alle tunneler når målt høyde er mindre enn 4,60 m.

Med målt høyde menes avstanden fra vegbane til underkant tunneltak målt vinkelrett på vegbanen. Høyden måles i kantlinjen eller i grenselinjen mellom kjørebane og skulder (fortau) i en minsteavstand fra tunnelvegg på 1,5 meter for vegklasse I og 1 meter for de øvrige vegklasser. Dersom det på et annet sted i kjørebane kan måles lavere høyde, skal denne høyden brukes.

Høyden som angis på skiltet, beregnes på følgende måte:

Fra den målte høyde trekkes en sikkerhetsmargin på 0,10 m og det avrundes deretter ned til nærmeste 0,10 m.

Eksempel

Målt høyde 4,60 m - 0,10 = 4,50 m - skiltes ikke

Målt høyde 4,59 m - 0,10 = 4,49 m - skiltes med 4,4 m

Målt høyde 4,45 m - 0,10 = 4,35 m - skiltes med 4,3 m

osv.

Høyden skal angis i meter med én desimal. Største høyde som skal angis på skiltet blir 4,4 m.

Høyde i 3 meter midtfelt

Høyden måles på laveste punkt i et 3 meter midtfelt. Høyden regnes ut på samme måte som nevnt foran, men skal ikke skiltes.

Sentrisk kjøring med kjøretøy som har større høyde enn angitt på skiltet, kan eventuelt godkjennes av politiet i hvert enkelt tilfelle, jf. Vegtrafikkloven § 9.

Slik godkjenning er ikke nødvendig dersom spesielle trafiksikkerhetstiltak er gjennomført, f.eks. lyssignalanlegg som aktiveres når et kjøretøy nærmer seg tunnelen med større høyde enn skiltet viser. Slike anlegg bør være obligatorisk ved alle tunneler med 3 meter midtfelt.

Andre byggverk enn tunneler

Skiltet skal brukes ved andre byggverk enn tunneler når målt høyde er mindre enn 4,70 m. Høyden måles vinkelrett på det sted i kjørebane som gir den minste høyde. Avstanden fra kjørebane (kantlinje) til søyler o.l. skal være minst 1 meter.

Høyden som angis på skiltet beregnes på følgende måte:

Fra den målte høyde trekkes en sikkerhetsmargin på 0,20 m, og det avrundes deretter ned til nærmeste 0,10 m.

Eksempel

Målt høyde 4,75 m - 0,20 = 4,55 m - skiltes ikke

Målt høyde 4,70 m - 0,20 = 4,50 m - skiltes ikke

Målt høyde $4,69 \text{ m} - 0,20 = 4,49 \text{ m}$ - skiltes med $4,4 \text{ m}$ osv.

Høyden skal angis i meter med én desimal. Største høyde som skal angis på skiltet blir $4,4 \text{ m}$.

Det kan være vesentlig forskjell på høyden i de forskjellige kjørefelt i samme kjøretning. Kjørefeltene kan da skiltes hver for seg ved å plassere skiltet midt over hvert av de kjørefelt det gjelder.

Kjøreledninger over planoverganger

Skiltet skal brukes ved alle planoverganger med elektrifisert jernbane på offentlig veg og på privat veg åpen for alminnelig ferdsel. På skiltet angis den målte høyde til kjøreledningen minus en sikkerhetsmargin på $1,00 \text{ m}$, avrundet ned til nærmeste $0,10 \text{ m}$. Etter gjeldende regler skal kjøreledningen være minst $5,50 \text{ m}$ over kjørebane unntatt på steder hvor spesielle byggverk tvinger ledningen lavere ned, men normalt ikke lavere enn $4,8 \text{ m}$.

Ved planoverganger skal samtidig underskilt 808.33 "Høgspenning - Livsfare" benyttes.

Forvarsling

Forvarsling av forbud vist med skilt 314 kan være nødvendig av hensyn til omkjøring for kjøretøyer som har større høyde enn tillatt. Slik forvarsling kan gjøres på samme måte som beskrevet for skilt 312 "Breddegrense".

316 Lengdegrense

Størrelse:

LS 60 cm

MS 80 cm

SS 100 cm

Utforming:

M 1986

teksten kan variere

Vedtaksmyndighet:

Politiet/vegsjefen

Forbudet gjelder kjøretøy eller vogntog, medregnet last, med større lengde enn angitt.

Anvendelse:

Største tillatte kjøretøy-/vogntoglengde på offentlig veg er fastsatt i forskrift om bruk av kjøretøy § 5-2 og forskrifter (vedlegg) gitt med hjemmel i denne. Vedleggene inneholder bestemmelser og veglister som angir hvilke lengder som er tillatt på de enkelte riksveg-, fylkesveg- og kommunale vegstrekninger.

Skilt 316 skal bare anvendes dersom det må vedtas kortere lengde enn det som framgår av veglistene for riks-, fylkes- og kommunale veger.

Lengden angis i meter, og avrundes nedover til nærmeste hele meter.

Forvarsling av forbud vist med skilt 316 kan være nødvendig av hensyn til omkjøring for kjøretøyer som har større lengde enn tillatt. Slik forvarsling kan gjøres på samme måte som beskrevet for skilt 312 "Breddegrense".

318 Totalvektgrense

Størrelse:

LS 60 cm

MS 80 cm

SS 100 cm

Utforming:

M 1980

Teksten kan variere

Vedtaksmyndighet:

Politiet/vegsjefen

318.1

318.2

318.1 For kjøretøy

Forbudet gjelder kjøretøy hvor aktuell totalvekt er høyere enn angitt. For vogntog gjelder forbudet hvert enkelt kjøretøy.

318.2 For vogntog

Forbudet gjelder vogntog hvor samlet aktuell totalvekt er høyere enn angitt. Forbudet gjelder også enkelt kjøretøy hvor aktuell totalvekt er høyere enn angitt.

Anvendelse:

Største tillatte totalvekter på offentlig veg er fastsatt i forskrift om bruk av kjøretøy § 5-2 og forskrifter (vedlegg) gitt med hjemmel i denne. Vedleggene inneholder bestemmelser og veglister som angir hvilke totalvekter som er tillatt på de enkelte riksveg-, fylkesveg- og kommunale vegstrekninger.

Skilt 318 skal bare anvendes dersom det må vedtas mindre totalvektgrense enn det som framgår av veglistene for riks-, fylkes- og kommunale veger.

- Skilt 318.1 anvendes når vektgrensen for vogntog skal gjelde trekkbil og henger hver for seg.

- Skilt 318.2 anvendes dersom vektgrensen skal gjelde samlet vekt av vogntog.

Vekten angis i nærmeste hele tonn.

Forvarsling av forbud vist med skilt 318 kan være nødvendig av hensyn til omkjøring for kjøretøyer som har større totalvekt enn tillatt. Slik forvarsling kan gjøres på samme måte som beskrevet for skilt 312 "Breddegrense".

Underskilt 808.32 "Minste kjøretøyavstand ... m" kan brukes når det har belastningsmessig betydning for brukonstruksjonen.

320 Aksellastgrense

Størrelse:

LS 60 cm

MS 80 cm

SS 100 cm

Utforming:

M 1980

teksten kan variere

Vedtaksmyndighet:

Politiet/vegsjefen

Forbudet gjelder kjøretøy med aktuell aksellast høyere enn angitt, eller aktuell boggilast høyere enn 150 prosent av angitt aksellast.

Anvendelse:

Største tillatte aksellast på offentlig veg er fastsatt i forskrift om bruk av kjøretøy § 5-2 og forskrifter (vedlegg) gitt med hjemmel i denne. Vedleggene inneholder bestemmelser og veglister som angir hvilke aksellaster som er tillatt på de enkelte riksveg-, fylkesveg- og kommunale vegstrekninger.

Skilt 320 skal bare anvendes dersom det på vegstrekninger og bruer må vedtas mindre aksellastgrense enn det som framgår av veglistene for riks-, fylkes- og kommunale vegeer.

Dersom større eller mindre boggilast enn 150 % av aksellast tillates, angis dette med skilt 322 "Boggilastgrense".

Forvarsling av forbud vist med skilt 320 kan være nødvendig av hensyn til omkjøring for kjøretøyer som har større aksellast enn tillatt. Slik forvarsling kan skje på samme måte som beskrevet for skilt 312 "Breddegrense".

322 Boggilastgrense

Størrelse:

LS 60 cm

MS 80 cm

SS 100 cm

Utforming:

M 1980

teksten kan variere

Vedtaksmyndighet:

Politiet/vegsjefen

Forbudet gjelder kjøretøy med aktuell boggilast høyere enn angitt.

Anvendelse:

Største tillatte boggilast på offentlig veg er fastsatt i forskrift om bruk av kjøretøy § 5-2 og forskrifter (vedlegg) gitt med hjemmel i denne. Vedleggene inneholder bestemmelser og veglister som angir hvilke boggilaster som er tillatt på de enkelte riksveg-, fylkesveg- og kommunale vegstrekninger.

Skilt 322 skal bare anvendes dersom det på vegstrekninger og bruer må vedtas mindre boggilastgrense enn det som framgår av veglistene for riks-, fylkes- og kommunale vegeer.

Ved nedsatt maksimalgrense for aksellast/boggilast brukes normalt skilt 320 "Aksellastgrense" der boggilastgrensen er 150% av aksellastgrensen. Dersom større eller mindre boggilast enn 150 % av aksellast tillates, brukes skilt 322.

Skilt 322 brukes således i kombinasjon med skilt 320 "Aksellastgrense".

324 Stopp for angitt formål

Størrelse:

LS 60 cm

MS 80 cm

SS 100 cm

Utforming:

M 1980

teksten kan variere

Vedtaksmyndighet:

Politiet/vegsjefen

Skiltet angir forbud mot å kjøre videre før det er foretatt stans for det formål som er angitt i tekst på skiltet.

Anvendelse:

Grunnen til forbudet angis med én av følgende tekster:

Kontroll

Avgift

Ved forvarsling brukes samme skilt og under-skilt 802 "Avstand" som angir avstanden til det sted det skal stoppes, normalt 150-250 m.

326 Stopp for toll

Størrelse:

LS 60 cm

MS 80 cm

SS 100 cm

Utforming:

M 1980

Vedtaksmyndighet:

Politiet/vegsjefen

Skiltet angir plikt til å stanse for tollklarering i samsvar med gjeldende tollbestemmelser.

Anvendelse:

Ved forvarsling brukes samme skilt og under-skilt 802 "Avstand" som angir avstanden til tollstasjonen, normalt 150-250 m.

330 Svingeforbud

Størrelse:
LS 60 cm
MS 80 cm
SS 100 cm

Utforming:
M 1980

Vedtaksmyndighet:
Politiet/vegsjefen

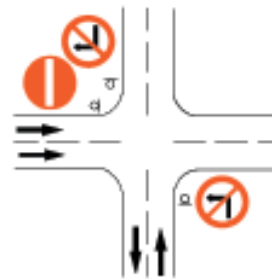
330.1 til høyre
330.2 til venstre

Forbudet gjelder bare for det vegkryss eller den avkjørsel som skiltet er plassert i eller ved.

Anvendelse:

Skiltene anvendes når henholdsvis høyre- eller venstresving ikke tillates, f.eks. når kryssende veg er énvegsregulert (Figur 1.4 eksempel 1 og 2) eller når en svingbevegelse ikke er ønsket på grunn av trafikkavviklingen eller trafikksikkerheten (Figur 1.4 eksempel 3).

Se også skilt 402 "Påbudt kjøreretning".

Eksempel 1

Eksempel 2

Eksempel 3

Figur 1.4 Eksempler på anvendelse av skilt 330

332 Vendingsforbud

Størrelse:

LS 60 cm

MS 80 cm

SS 100 cm

Utforming:

M 1980

Vedtaksmyndighet:

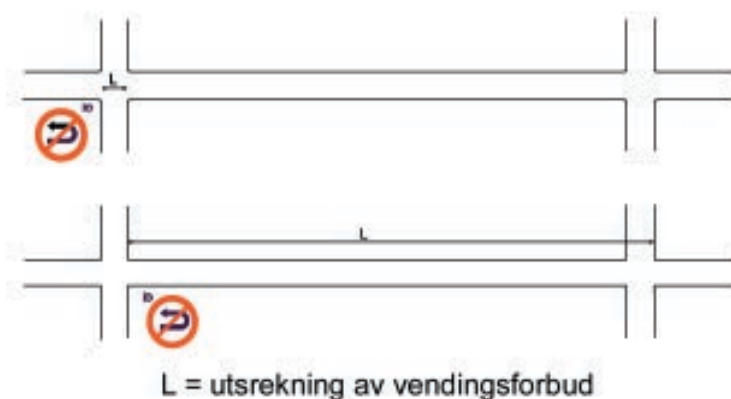
Politiet/vegsjefen

Anvendelse:

Skal vending i et vegkryss forbys, settes skilt 332 like foran krysset. Forbudet gjelder da kun krysset.

Skal en lengre vegstrekning ha vendingsforbud, skal skilt 332 settes straks etter hvert vegkryss. Forbudet oppheves etter det første vegkryss skiltet ikke er plassert.

Forbudet gjelder til og med første vegkryss.

103

Figur 1.5 Eksempler på anvendelse av skilt 332

334 Forbikjøringsforbud

Størrelse:

LS 60 cm

MS 80 cm

SS 100 cm

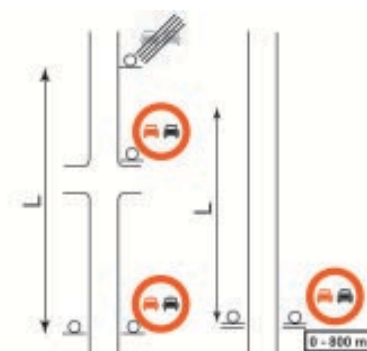

Utforming:

M 1980

Vedtaksmyndighet:

Politiet/vegsjefen

L = utstrekning av forbikjøringsforbud

Forbudet gjelder forbikjøring av motorvogn som har flere enn to hjul. Forbudet gjelder ikke forbikjøring som etter trafikreglene lovlig kan skje til høyre. Forbudet gjelder til skilt 336 "Slutt på forbikjøringsforbud" eller over en strekning som angitt med underskilt.

Figur 1.6 Eksempler på anvendelse av skilt 334

Anvendelse:

Skiltet brukes hvor siktforholdene kan innby til forbikjøring, men hvor forholdene ellers kan gjøre forbikjøringer farlige, f.eks. ved randbebyggelse, høybrekk, kanaliserte vegkryss o.l.

Der forbudet begynner, plasseres skiltet på begge sider av kjørebanelinjen. Baksiden av skiltet kan vise skilt 336 "Slutt på forbikjøringsforbud". Dersom forbudet skal gjentas, f.eks. etter vegkryss, plasseres skilt 334 på høyre side av kjørebanelinjen.

Utsrekningen av korte forbikjøringsforbud kan angis på underskilt 804 "Utsrekning" dersom forholdene er slik at det ikke er hensiktsmessig å plassere skilt 336 "Slutt på forbikjøringsforbud".

336 Slutt på forbikjøringsforbud

Størrelse:

LS 60 cm

MS 80 cm

SS 100 cm

Utforming:

M 1980

Anvendelse:

Det må påses at skilt 336 plasseres på et sted hvor siktforholdene m.m. normalt ikke er til hinder for en trygg forbikjøring.

Skiltet kan plasseres på baksiden av forbudsskiltet for motsatt kjøreretning.

362 Fartsgrense

Størrelse:

LS 60 cm

MS 80 cm

SS 100 cm

362.30

Utforming:

M 1980

teksten kan variere

Vedtaksmyndighet:

Se skiltforskriften § 26

362.40

362.50

Forbudet gjelder kjøring med høyere fart enn angitt antall km pr. time.

Forbudet gjelder i kjøreretningen på den veg skiltet er plassert til annen fartsgrense er angitt ved

- a) *nytt skilt 362 "Fartsgrense" eller*
- b) *skilt 366 "Fartsgrensesone" eller til der hvor ett av følgende skilt er satt opp:*
- c) *skilt 364 "Slutt på særskilt fartsgrense"*
- d) *skilt 544 "Tettbygd strøk"*
- e) *skilt 546 "Slutt på tettbygd strøk"*
- f) *skilt 540 "Gatetun"*

Anvendelse:

Høyere fartsgrenser enn de generelt fastsatte fartsgrenser på 50 og 80 km/t

Skiltforskriften § 26 gir adgang til at det kan fastsettes høyere fartsgrenser enn de generelt fastsatte fartsgrenser på 50 og 80 km/t.

Høyere fartsgrense enn 80 km/t kan fastsettes på motorveger av klasse A eller B og andre veger som i praksis har samme standard.

I tettbygde strøk kan det på enkelte større gjennomfartsårer, der langsgående og kryssende gang-/sykkeltrafikk er sikret spesielt, være ønskelig med høyere fartsgrense enn 50 km/t. Slike fartsgrenser vurderes spesielt av Vegdirektoratet.

Fartsgrense over 80 km/t skal oppheves med skilt 362 som viser 80 km/t. Fartsgrense over 50 km/t skal i tettbygd strøk oppheves med skilt 362 som viser 50 km/t.

Lavere fartsgrenser enn den generelt fastsatte fartsgrense på 80 km/t

Ved fastsettelse av lavere, særskilte fartsgrenser utenfor tettbygd strøk brukes inntil videre rettledningen for fastsettelse av fartsgrenser gitt ved B-rundskriv 41/79 Plan, og rundskriv nr. 80/80 Plan.

Ved endring av fartsgrensen (opp eller ned) skal skilt 362 plasseres på begge sider av kjørebanelen.

For opphevelse av særskilte fartsgrenser, lavere enn den generelle fartsgrensen vises til figur 13.4 under skilt 364 "Slutt på særskilt fartsgrense".

Fartsgrense 50 km/t, 60 km/t og 70 km/t bør gjentas ofte og minst for hver 500 m veg. I tillegg skal fartsgrensen gjentas etter vegkryss, slik at det alltid vil være et fartsgrenseskilt synlig innen 100 m avstand når det svinges inn på vegen. Gjennom byer

362.60

362.70

362.80

362.90

og andre sentrumsområder hvor det ikke kan herske tvil om at man er i tettbygd strøk, kan gjentakelsen av fartsgrense 50 km/t sløyfes. Se også skilt 544 "Tettbygd strøk".

Fartsgrenser fastsettes til nærmeste hele 10 km/t og settes ned i sprang på maks. 20 km/t. Når forskjellen mellom fartsgrensene i to områder er 30 km/t eller 50 km/t, tas først et sprang på 10 km/t. Ved overgang fra et område med 80 km/t til et område med 50 km/t, skal f.eks. fartsgrensen først forandres til 70 km/t og deretter til 50 km/t. Nedtrappingssoner sløyfes der hvor fartsnivået på forhånd ikke er høyere enn 20 km/t over den særskilte fartsgrense som skal innføres. Avstanden mellom skiltene skal være ca. 150 m ved slik avdempet overgang mellom områder med store forskjeller i fartsgrenser.

Fartsgrenser kan tidsbegrenses med skilt 806 "Tid" eller ved bruk av variable fartsgrenseskilt.

Lavere fartsgrenser enn den generelt fastsatte fartsgrense på 50 km/t

Ved vurdering av innføring av lavere fartsgrenser i tettbebyggelse, og da spesielt boligområder, er det en forutsetning at en har kjennskap til fartsnivået på de aktuelle vegstrekninger. Dersom dette fartsnivå tilsier at det bør skiltes med lavere fartsgrense bør skilting med 30 km/t i størst mulig grad anvendes. Erfaringer hittil med bruk av 30 km/t skilt alene viser at ønsket om fartsreduksjon vanligvis bare kan oppnås ved bruk av supplerende fartsdempende tiltak. Se også skilt 366 "Fartsgrensesone".

Ved endring av fartsgrensen skal skilt 362 plasseres på begge sider av kjørebanelen.

For opphevelse av særskilte fartsgrenser lavere enn den generelt fastsatte fartsgrense, se skilt 364 "Slutt på særskilt fartsgrense".

Fartsgrenser kan tidsbegrenses ved skilt 806 "Tid" eller ved bruk av variable fartsgrenseskilt.

Størrelse:

På motorveger skal skilt 362 være i størrelse SS. På andre veger skal skiltet normalt være i størrelse MS der ny fartsgrense skal angis og i størrelse LS der fartsgrensen gjentas.

364 Slutt på særskilt fartsgrense

Størrelse:
 LS 60 cm
 MS 80 cm
 SS 100 cm

Utforming:
 M 1980

Vedtaksmyndighet:
 Se skiltforskriften § 26

Anvendelse:

Skiltet brukes for å oppheve en fartsgrense som er lavere enn den generelle.

Skilt 364 brukes ikke for å oppheve en særskilt fartsgrense som er høyere enn den generelle fartsgrense. Figur 13.4 viser hvilke skilt som anvendes for å oppheve en fartsgrense i og utenfor tettbygd strøk.

	Oppheves med	
	I tettb.	Utenfor tettb.
		—
	—	

Figur 1.7 Opphevelse av fartsgrenseskilting

366 Fartsgrensesone

Størrelse:
 MS 60 x 80 cm

Utforming:
 Se teksten

Skiltmyndighet:
 Vegsjefen/kommunen*

*)Hvor sonen inneholder veger med forskjellig status, se skiltforskriften § 26 nr. 2.

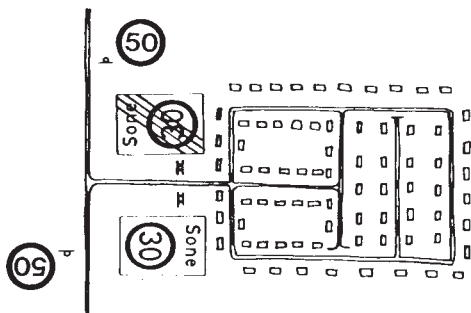
Skiltet angir grense for sone (område) hvor det gjelder forbud mot kjøring med større fart enn angitt antall km pr . time.

Forbudet gjelder til det blir opphevet ved oppsatt skilt 368 "Slutt på fartsgrensesone", skilt 546 "Slutt på tettbygd strøk" eller skilt 540 "Gatetun". Innenfor sonen kan fysiske fartsdempende anordninger være plassert på kjørebanelen. Disse er vanligvis ikke særskilt merket eller varslet.

Anvendelse:

Skilt 366 skal inntil videre bare brukes til å fastsette fartsgrenser på 30 km/t i boligområder. Eventuell annen bruk av soneskiltet skal godkjennes av Vegdirektoratet.

Eksempel på anvendelse av skiltet i et boligområde er vist i figur 1.8

Figur 1.8 Eksempel på anvendelse av skilt 366 og 368

Vegene i sonen skal i det vesentlige bare ha som funksjon å betjene trafikk som har start eller mål i sonen.

Sonen (området) må avgrenses slik at lange kjørestrekninger innenfor sonen unngås. Ingen bolig innenfor sonen bør ha lengre kjøreavstand enn 800 m langs den mest hensiktsmessige veg ut av sonen.

For å oppnå den ønskede fartsreduksjon bør skilt 366 suppleres med fysiske fartsdempende tiltak dersom:

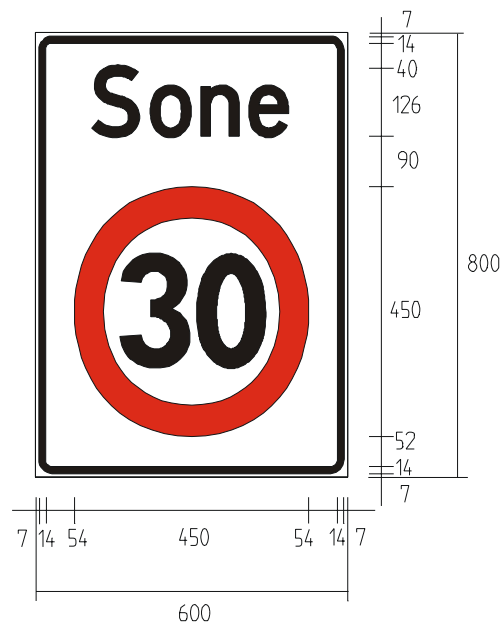
1. Rettstrekninger i området er lengre enn 150 m (som rettstrekning regnes også kurver slakere enn $R = 100$ m), eller
2. Området er belastet med gjennomgangstrafikk, eller
3. Fartsnivået på forhånd er større enn 10 km/t over ønsket fartsgrense. Med fartsnivå menes her den fart som 85 % av trafikantene ikke overskrider.

Skilt 366 settes opp på høyre side av vegen ved innkjøring til fartsgrensesonen. Dersom bredden av kjørebane og eventuelle fortau til sammen er over 6,0 m, eller skiltet på høyre side er vanskelig å se for svingende trafikk, skal skilt også settes opp på venstre side av vegen.

Fartsgrensesone oppheves av skilt 368 "Slutt på fartsgrensesone", skilt 546 "Slutt på tettbygd strøk" eller skilt 540 "Gatetun".

Utforming:

Skilt 366 skal ha bredde 600 mm og høyde 800 mm. Skiltet utformes for øvrig som vist i figur 1.9

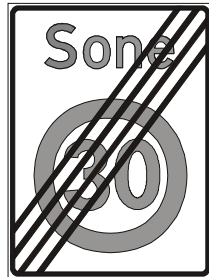
Figur 1.9 Størrelse og utforming av skilt 366. Mål i mm.

368 Slutt på fartsgrensesone

Størrelse:
MS 60 x 80 cm

Utforming:
Se teksten

Vedtaksmyndighet:
Vegsjefen/kommunen

Anvendelse:

Skilt 368 brukes for å oppheve fartsgrense skiltet med skilt 366 "Fartsgrensesone".

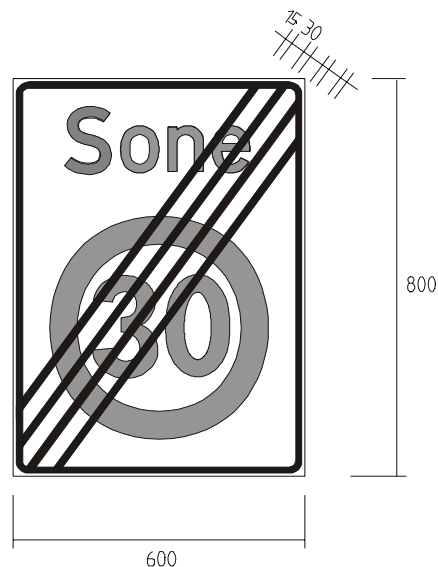
Skiltet settes opp på høyre side av vegen, vanligvis på baksiden av skilt 366 "Fartsgrensesone". På smale veger hvor skilt 366 er oppsatt bare på høyre side, kan skilt 368 plasseres på venstre side alene dersom det settes opp på baksiden av skilt 366, og ellers er godt nok synlig for trafikantene.

Dersom slutt på fartsgrensesone faller sammen med slutt på område skiltet som tettbygd strøk med skilt 544 "Tettbygd strøk", oppsettes bare skilt 546 "Slutt på tettbygd strøk".

Fartsgrensesone oppheves også av skilt 540 "Gatetun".

Utforming:

Skilt 368 skal ha bredde 600 mm og høyde 800 mm. Skiltet utformes som skilt 366 (se figur 1.9) med tekst "Sone" og fartsgrenseskilt i grå farge, sort bord og sorte skråstreker, se figur 1.10

Figur 1.10 Utforming av skilt 368. Mål i mm.

370 Stans forbudt

Størrelse:

LS 60 cm

MS 80 cm

Utforming:

Som skilt 372 + skråstrek,
normalt tosidig

Vedtaksmyndighet:

Politiet/vegsjefen

Skiltet angir forbud mot å stanse kjøretøy på den side av vegen hvor skiltet er satt opp. Skiltet gjelder i kjøreretningen fra der det er satt opp og fram til nærmeste vegkryss, eller fram til nytt skilt 370 "Stans forbudt", 372 "Parkering forbudt", 376 "Parkeringszone", 552 "Parkering" eller til parkometerplass.

På veg med envegskjøring kan skiltet være satt opp på venstre side alene.

Anvendelse:

Skilt 370 skal bare benyttes når hensynet til trafiksikkerhet eller trafikkavvikling gjør det nødvendig å forby stans. Ingen kjøretøygruppe eller trafikantgruppe kan unntas fra reguleringen.

Unntatt fra denne regel er etablering av lasteplasser i spesielle tilfeller - se under skilt 372 "Parkering forbudt".

Forbudets utstrekning langs vegen opphører ved første vegkryss (også T-kryss fra venstre), ved annet trafikkskilt som regulerer parkering (skiltene 372, 376 og 552), eller ved parkometer.

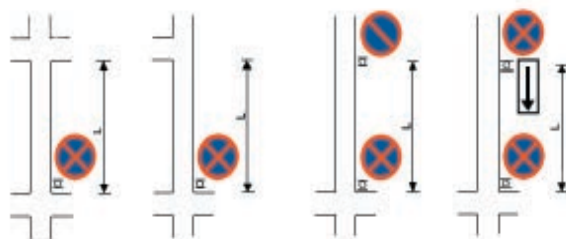
Dersom forbudet skal opphøre mellom vegkryss, og ikke avløses av annen parkeringsregulering angitt med skilt eller parkometer, skal opphøret angis med skilt

370 og underskilt 828.2 "Utstrekning av stans- og parkeringsregulering, gjelder mot kjøreretningen". Skilt 828.2 plasseres under eventuelle andre underskilt.

Skilt 370 skal være tosidig, unntatt når det står sammen med underskilt 828.2 for å markere opphør av en strekning med forbud mot stans.

Figur 1.11 illustrerer opphør av forbud.

L = stoppforbudets utstrekning

Figur 1.11 Eksempler på anvendelse av skilt 370

Når stans forbudt skal gjelde over lengre strekninger, må skilt 370 gjentas etter hvert vegkryss. Om nødvendig gjentas skiltet også mellom kryssene, slik at en fra ethvert punkt på forbudsstrekningen kan se et skilt som står nærmere enn 75 m, sett med eller mot kjøreretningen. For lengre strekninger betyr dette at skiltene plasseres med høyst 150 m avstand.

På plasser og lignende områder hvor kjøreretningen ikke er klart definert, eller det av andre grunner kan oppstå tvil om hvor forbudet gjelder, kan underskilt 828.1 "Utstrekning av stans- og parkeringsregulering, gjelder i begge kjøreretninger" brukes.

Når stans forbudt skal gjelde for klart avgrensede plasser, kan dette angis på

underskilt med tekst, for eksempel "Gjelder torget" eller "Gjelder snuplassen".

Gyldighetstiden for skilt 370 kan begrenses. Tidsrommet for gyldighet angis da på underskilt 806 "Tid", i hele timer fra 00 til 24.

Hvis samme sted i enkelte tidsrom skal ha forbud mot stans, og i andre tidsrom parkeringforbud, skal skilt 370 brukes som hovedskilt. Gyldighetstiden for skilt 370 angis på underskilt 806 "Tid". Under dette settes underskilt 834 "Kombinert regulering" med skilt 372 i miniatyr og tidsrommet for gyldigheten av parkeringsforbudet.

Underskiltene 806 og 834 kan settes på én plate, og skal da være adskilt med en dobbel linje.

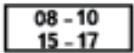
Eksempler på underskilt til skilt 370 er vist i figur 1.12.

niatyr - se skilt 834. Behovet for slike reguleringer må imidlertid vurderes nøye i hvert enkelt tilfelle. Av hensyn til trafikantenes forståelse og etterlevelse av skiltingen er det meget viktig å unngå kompliserte reguleringer.

Det må i alle tilfeller ikke etableres mer enn én avvikende regulering (parkering forbudt eller én type begrenset parkering) på underskilt til skilt 370.

Stans forbudt i visse tidsrom

Stans forbudt i visse tidsrom, og parkeringsforbud i visse tidsrom

Figur 1.12 Eksempler på underskilt til skilt 370

Reguleringer med reservert parkering, tidsbegrenset parkering, eller avgiftsparkering i de tidsrom stans forbudt ikke gjelder, bør ikke forekomme.

Hvis en slik regulering unntaksvis må etableres, skal den angis på underskilt 834 "Kombinert regulering" med skilt 552 i mi-

372 Parkering forbudt

Størrelse:

LS 60 cm

MS 80 cm

Utforming:

M 1980,

normalt tosidig

Vedtaksmyndighet:

Politiet/vegsjefen

Skiltet angir forbud mot parkering på *c* side av vegen hvor skiltet er satt opp. Skiltet gjelder i kjøreretningen fra der det er satt opp og fram til nærmeste vegkryss, eller fram til nytt skilt 372 "Parkering forbudt", 370 "Stans forbudt", 376 "Parkeringszone", 552 "Parkering" eller til parkometerplass.

På veg med envegskjøring kan skiltet være satt opp på venstre side alene.

Anvendelse:

Skilt 372 anvendes når parkering, etter trafikkreglenes definisjon av parkering, skal være forbudt.

Forbudets utstrekning langs vegen opphører ved første vegkryss (også T-kryss fra venstre), ved annet trafikkskilt som regulerer stans eller parkering (skiltene 370, 376 og 552), eller ved parkometer.

Dersom forbudet skal opphøre mellom vegkryss, og ikke avløses av annen parkeringsregulering angitt med skilt eller parkometer, skal opphøret angis med skilt 372 og underskilt 828.2 "Utstrekning av stans- og parkeringsregulering, gjelder mot kjøreretningen". Skilt 828.2 plasseres under

eventuelle andre underskilt.

Skilt 372 skal være tosidig, unntatt når det står sammen med underskilt 828.2 for å markere opphør av en strekning med forbud.

Figur 1.13 illustrerer opphør av forbud.

Følgende figur illustrerer opphør av forbud:

Figur 1.13 Eksempler på opphør av parkeringsforbud

Når parkering forbudt skal gjelde over lengre strekninger, må skilt 372 gjentas etter hvert vegkryss. Om nødvendig gjentas skiltet også mellom kryssene, slik at en fra et hvert punkt på forbudsstrekningen kan se et skilt som står nærmere enn 75 m, sett med eller mot kjøreretningen. For lengre strekninger betyr dette at skiltene plasseres med høyst 150 m avstand.

På plasser og lignende områder hvor kjøreretningen ikke er klart definert, eller det av andre grunner kan oppstå tvil om hvor forbudet gjelder, kan underskilt 828.1 "Utstrekning av stans- og parkeringsregulering, gjelder i begge kjøreretninger" brukes.

Når parkeringsforbud skal gjelde for klart avgrensede plasser, kan dette angis på underskilt med tekst, for eksempel "Gjelder torget" eller "Gjelder snuplassen".

Gyldighetstiden for skilt 372 kan begrenses. Tidsrommet for gyldighet angis da på underskilt 806 "Tid", i hele timer fra 00 til 24.

Andre parkeringsreguleringer

Skilt 372 skal ikke ha underskilt som gir begrenset parkeringsadgang i hovedskiltets gyldighetstid, for eksempel unntak for visse trafikant- eller kjøretøygrupper, eller korttidsparkering. For slike reguleringer skal skilt 552 brukes som hovedskilt.

Dersom parkeringsforbudet bare gjelder i deler av døgnet, bør det ikke gjelde andre parkeringsreguleringer i de øvrige tidsrom.

Unntaksvis kan begrenset parkering i andre tidsrom enn parkeringsforbudets gyldighetstid angis på underskilt - se skilt 834 "Kombinert regulering". Behovet for slike reguleringer må imidlertid vurderes nøye i hvert enkelt tilfelle. Av hensyn til trafikantenes forståelse og etterlevelse av skiltingen er det meget viktig å unngå kompliserte reguleringer.

Av- og pålessing, lasteplasser

Hensyn til av- og pålessing skal som en hovedregel ivaretas ved regulering med skilt 372 "Parkering forbudt", jf. trafikkreglene § 1 nr. 1 k.

Når det er ønskelig å prioritere vare- og lastebiler, kan skilt 522 "Parkering" med underskilt 807.2 "Symbol - Varebil, lastebil og trekkbil" anvendes, eventuelt med begrenset parkeringstid. Denne reguleringen gir imidlertid ingen reservering for av- og pålessing.

Dersom det er nødvendig å reservere plasser for av- og pålessing av vare- og lastebiler, kan skilt 370 anvendes med underskilt som vist i figur 1.14.

Figur 1.14 Eksempel på skilting for reservert av- og pålessing

Slik regulering skal bare tas i bruk når det har vist seg at regulering med skilt 372 eller skilt 552/807.2 ikke er tilstrekkelig til å ivareta behovet for av- og pålessing på vedkommende gatestrekning. Videre gjelder følgende begrensninger:

- Reguleringen må bare iverksettes på gatestrekninger i de mest sentrale deler av byer.
- Reguleringen skal brukes i så lite omfang som mulig, og slik at reguleringen aldri overstiger halvparten av gatestrekningen i det enkelte kvartal.

376 Parkeringszone

Størrelse:
se teksten

Utforming:
se teksten

Vedtaksmyndighet:
Politiet/veg sjefen

376.1

376.2

Skiltet angir grense for sone (område) hvor det gjelder særlige bestemmelser om parkering eller stans av kjøretøyer. De særlige bestemmelser som gjelder fremgår av symboler og tekst på skiltet. Det kan nyttes symbol for skilt 372 "Parkering forbudt", 370 "Stans forbudt" eller 552 "Parkering", samt tekst og symbol som er tillatt som underskilt til disse.

Skiltet gjelder til det blir opphevet av skilt 378 "Slutt på parkeringszone".

For bestemte vegstrekninger innenfor sonen kan det være fastsatt avvikende bestemmelser om parkering eller stans ved oppsatte skilt eller parkometre. For disse vegstrekninger gjelder ikke soneskiltets bestemmelser.

Anvendelse:

Skilt 376 kan anvendes for å forenkle parkeringsskiltingen i et område. Soneskilting stiller imidlertid svært store krav til trafikantenes oppfattelsesevne, hukom-

melse og orienteringssans. Følgende betingelser skal derfor være oppfylt før soneskiltet anvendes:

1. Sonereguleringen skal være meget enkel. Gyldighetstiden for reguleringen kan være begrenset, men det tillates da ikke andre reguleringer i øvrige tidsrom.
2. Enkelte strekninger innen sonen kan ha reguleringer som avviker fra sonereguleringen, men omfanget av slike strekninger må ikke overstige 25% av alle vegstrekningene i sonen.
3. Sonen må ha en rimelig størrelse, og være avgrenset på en naturlig og oversiktlig måte. Tilgrensende soner med ulik regulering bør adskilles med veg eller gate som ikke inngår i sonene.
4. Dersom parkeringszone og fartsgrensezone (skilt 366) etableres i samme område, skal sonegrensene være sammenfallende. Sone som er fullstendig omsluttet av annen sone, eller soner som delvis overlapper hverandre, tillates ikke.

Skilt 376.1 anvendes når hovedreguleringen i sonen (for minst 75 % av vegstrekningene) innebærer at parkering tillates med de vilkår soneskiltet angir.

Skilt 376.2 anvendes når hovedreguleringen i sonen (for minst 75 % av vegstrekningene) er parkering forbudt.

Ved innføring av boligsoneparkering med hjemmel i § 7 i forskrift om offentlig parkeringsregulering og parkeringsgebyr, kan skilt 376 ha tekst «med p-kort eller ved parkometer», alternativt «med p-kort eller mot avgift (automat)». Sonenummer, f.eks. «Sone 02», kan angis dersom det er nødvendig å skille mellom flere soner.

Parkometerplasser innenfor boligsoner angis med miniatyrskilt på hver parkometerstolpe, med angivelse av i hvilket tidsrom avgift må betales og eventuelt lengste tillatte parkeringstid.

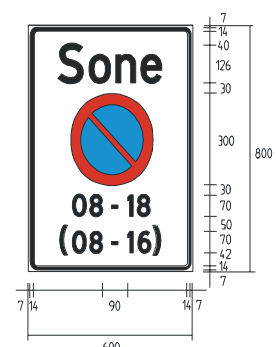
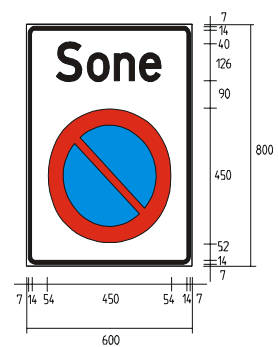
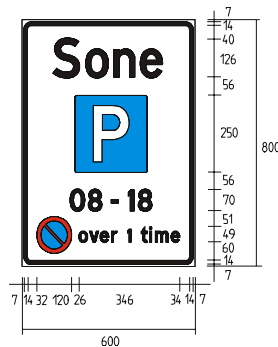
Skilt 376 settes opp på høyre side av vegen ved innkjøring til parkeringssonen. Dersom bredden av kjørebane og eventuelle fortau til sammen er over 6,0 m, eller skiltet på høyre side av vegen er vanskelig å se for svingende trafikk, skal skilt også settes opp på venstre side av vegen.

Ved sammenfallende grense for parkeringszone og fartsgrensesone plasseres soneskiltene sammen, med skilt 366 "Fartsgrensesone" øverst.

Parkeringssone oppheves med skilt 368 "Slutt på parkeringszone".

Utforming:

Skilt 376 skal ha bredde lik 600 mm og normalt høyde lik 800 mm. Tekst og symboler skal ha høyder og plassering som vist i eksemplene på figur 1.15. Ved behov for mer enn to tekstlinjer under hovedskiltsymbolet, må skilthøyden økes tilsvarende. Dersom skilt 376.2 ikke har tidsangivelser (ingen begrensning av gyldighetstiden), skal skiltsymbolet ha diameter 450 mm, se figur 1.15

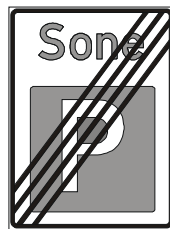
Figur 1.15 Eksempler på utforming av skilt 376. Mål i mm.

378 Slutt på parkerings- sone

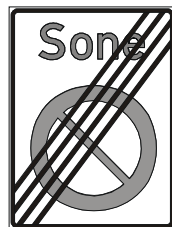
Størrelse:
Se teksten

Utforming:
Se teksten

Vedtaksmyndighet:
Politiet/vegsejfen

378.1

378.2

Skiltet angir hvor skilt 376 "Parkerings-sone" slutter å gjelde. Symbolet tilsvarer symbolet ved innkjøringen til sonen.

Anvendelse:

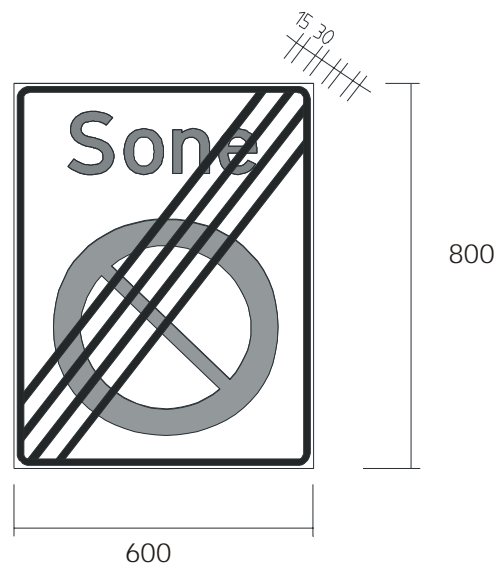
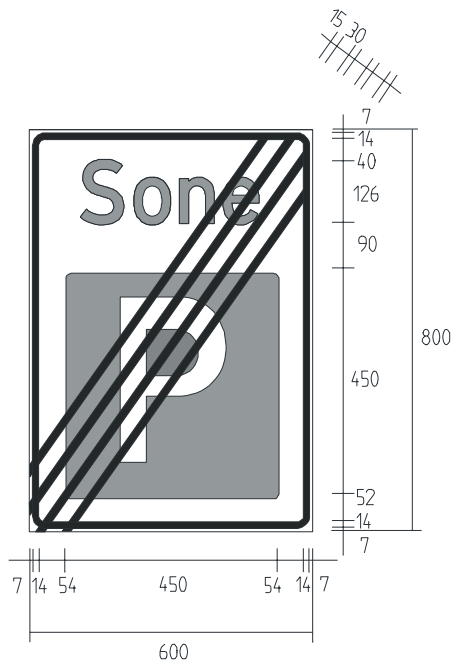
Skilt 378 skal anvendes for å oppheve parkerings-sone. Slik sone oppheves ikke av andre parkeringsregulerende skilt.

Skilt 378 settes opp på høyre side av vegen, vanligvis på baksiden av skilt 376 "Parkerings-sone". På smale veger hvor skilt 376 er oppsatt bare på høyre side, kan skilt 378 plasseres på venstre side alene dersom det settes opp på baksiden av skilt 376, og ellers er godt nok synlig for trafikantene.

Utforming:

Skilt 378 skal ha bredde lik 600 mm, og samme høyde og hovedskiltsymbol som det skilt 376 det opphever, men uten angivelse av eventuelle gyldighetstider eller andre be-

grensninger av hovedreguleringen. For øvrig utformes skiltet i samsvar med figur 1.16 Bord og skråstreker er sorte, teksten "Sone" og skiltsymbolene har grå farge.

Figur 1.16 Størrelse og utforming av skilt 378. Mål i mm.

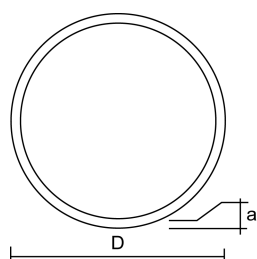
3-2. Påbudsskilt

3-2.0 GENERELT

Påbudsskilt angir at det gjelder et påbud på vedkommende vegstrekning eller sted. Påbudsskilt kan ha underskilt for å klargjøre påbudsskiltets betydning. Underskilt kan dessuten nyttes for å utfylle, begrense eller gjøre unntak fra påbudet.

3-2.1 STØRRELSE OG UTFORMING

Påbudsskilt er sirkelformede og har blå bunn med hvit bord og hvitt symbol. Påbudsskiltene anvendes i tre størrelser som angitt i figur 2.1. Skilt 404 «Påbudt kjørefelt» kan også anvendes i understørrelse (US) og overstørrelse (OS).

	D	a
LS	600	10
MS	800	14
SS	1000	16

Mål i mm

3-2.2 PLASSERING

Påbudsskilt plasseres som angitt for det enkelte skilt.

3-2.3 DE ENKELTE PÅBUDSSKILT

Under hvert skilt er størrelse, utforming (skiltmønster), vedtaksmyndighet og anvendelsesbetingelser beskrevet. Der skilt skal settes opp sammen med andre skilt, blir dette nevnt og detaljerte bestemmelser for disse finnes under det aktuelle nummer.

Figur 2.1 Dimensjoner for påbudsskilt

402 Påbudt kjøreretning

Størrelse:
 LS 60 cm
 MS 80 cm
 SS 100 cm

Utforming:
 M 1969

Vedtaksmyndighet:
 Politiet/vegsejeren

402.1

403.3

402.6

402.2

402.4

402.7

Skiltet angir at fører skal forlate vegkrysset i den retning som er angitt på skiltet.

402.5

402.8

Anvendelse:

Skiltene 402.1 og 402.2 anvendes i og de øvrige skilt 402 anvendes foran vegkryss eller avkjørsler.

Skilt 402.1 eller 402.2 anvendes i vegkryss der man ønsker å lede trafikken i én bestemt retning uten at vegen er envegsregulert. Er vegen envegsregulert, benyttes skilt 526 "Envegskjøring".

Skilt 402.4, -5 og -8 kan benyttes alene foran vegkryss der kjørebanelen er delt inn i et kjørefelt i hver retning og hvor innkjøringsforbud eller fysisk hindring ikke tillater annen kjøring (figur 2.2, eksempel 1 og 3).

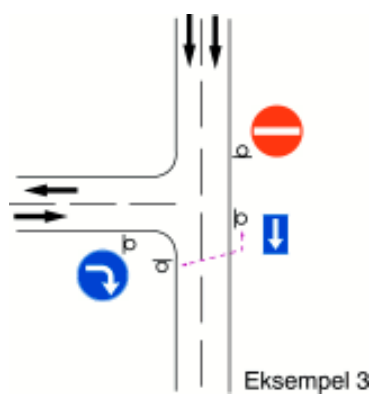
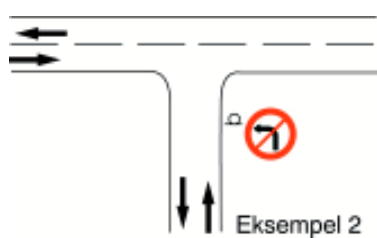
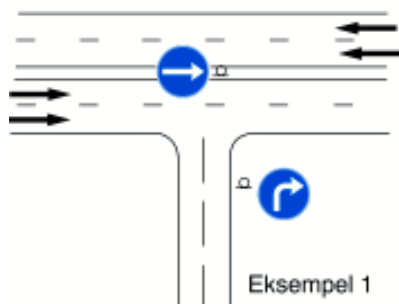
Skilt 402.3, -4, -5, -6 og -7 kan benyttes i kombinasjon foran vegkryss der tilkjøringsvegen er delt inn i flere kjørefelt i samme

kjøreretning og hvor det er nødvendig å innføre påbud for det enkelte kjørefelts videre føring enten dette skyldes vegens fysiske utforming, innkjøringsforbud på sidevegene eller rene trafiksikkerhetsmessige eller avviklingsmessige hensyn (figur 2.2, eksempel 4).

I alle andre tilfeller der det er forbudt å svinge inn i sidevegene benyttes skilt 330 "Svingeforbud" (figur 2.2, eksempel 2 og 4).

Gjelder ikke påbudet trafikk med buss eller taxi, skal dette angis på underskilt 808.40 "Gjelder ikke buss" eller 808.42 "Gjelder ikke buss og taxi".

EKSEMPLER

Figur 2.2 Eksempler på anvendelse av skilt

404 Påbudt kjørefelt

Størrelse:

US 40 cm

LS 60 cm

MS 80 cm

SS 100 cm

OS se teksten

Utforming:

M 1969

Vedtaksmyndighet:

Politiet/vegsjefen

404.1

404.2

Skiltet angir at fører skal passere skiltet på den side som pilen peker mot.

Skiltet er plassert slik forholdene på stedet tilsier.

Anvendelse:

Skilt 404 anvendes hovedsakelig på trafikkøyer, trafikdelere og midtdelere hvor kjørende trafikk bare skal passere på én side. Ved vegarbeid kan skiltet anvendes på sperrevogner, sperrepaneler o.l., se Håndbok 051 ARBEIDSVARSLING.

Skilt 404.1 "Påbudt kjørefelt, høyre" må ikke brukes hvor det er motgående trafikk på kjørebanelen til høyre for skiltet. Dersom markering er nødvendig i slike tilfeller, brukes skilt 906V "Hindermarkering på venstre side".

Skilt 404.2 "Påbudt kjørefelt, venstre" er ikke nødvendig hvor vegutforming eller kantmarkering gjør det klart at trafikkøyer eller trafikdelere skal passeres på venstre side.

Dersom påbud med skilt 404 ikke skal

gjelde for buss eller taxi, angis dette ved underskilt 808.40 "Gjelder ikke buss" eller 808.42 "Gjelder ikke buss og taxi".

Markering av midtdelere

Fysisk midtdeler som starter på fri vegstrekning skal skiltes med skilt 404.1 og skilt 906V. Hindermarkeringen plasseres under skilt 404.1, og skal normalt være i bred utførelse. Størrelsen på skilt 404.1 og høyden over kjørebanelen tilpasses forholdene på stedet (fartsnivå, geometri, siktforhold), slik at midtdeleren blir tilstrekkelig godt markert.

På midtdeler som starter i eller nær vegkryss kan det være nødvendig å redusere skiltstørrelsen av hensyn til siktforholdene i krysset, jf. retningslinjene for markering av trafikkøyer.

Markering av trafikkøyer

Fysiske trafikkøyer som skiller mellom kjøretninger må markeres godt, slik at de ikke blir påkjørt og slik at kjørende trafikk passerer på riktig side. Samtidig må skiltingen ikke ha en slik størrelse og plassering at den hindrer den frie sikt for kjørende og gående trafikk.

Ytre øysspisser (mot ankommende trafikk) skal markeres med skilt 404.1 og skilt 906V "Hindermarkering". Skiltene plasseres sammen, med 404.1 øverst. Skilt 404.1 skal normalt ha størrelse LS eller MS, avhengig av fartsnivå og siktforhold. Skilt 906V skal normalt ha størrelse 250 x 1000 mm på øy i primærveg, og 150 x 1000 mm på øy i sekundærveg. Bredde 150 mm kan også anvendes i primærveg dersom bred markering er sikthindrende, f.eks. på øysspiss nær gangfelt.

I tettbygd strøk og på andre veger med

fartsnivå 50 km/t eller lavere kan skiltene størrelse vanligvis reduseres til US (400 mm) for skilt 404.1 og 150 x 500 mm (halv høyde) for skilt 906V.

Indre øypisser i vegkryss (øypisser som vender inn mot krysset) markeres med skilt 404.1 i størrelse US (400 mm). Ved behov for kraftigere markering suppleres skilt 404.1 med skilt 906V "Hindermarkering" i størrelse 150 x 500 mm (halv høyde), plassert under skilt 404.1. I rundkjøringer er det som regel ikke nødvendig å markere indre øypisser.

Skiltene skal oppsettes slik at høyden fra **kjørebanelen** til underkant av skilt 404.1 ikke er mindre enn 1,2 m. På indre øypisser skal overkanten av skilt 404.1 ikke være høyere over **kjørebanelen** enn 2,0 m.

Bruk av skilt 404 i overstørrelse (OS)

Skilt 404 i størrelse OS anvendes på sperrevogn o.l. i forbindelse med vegarbeid. Overstørrelse kan også anvendes i andre tilfeller hvor ulykkeserfaring eller observerte feilkjøringer viser behov for særlig kraftig markering. Størrelsen avpasses etter forholdene, opp til 2000 mm diameter. Det må nøye påses at skilt i overstørrelse ikke hindrer den frie sikt for kjørende og gående trafikk.

406 Påbudt rundkjøring

Størrelse:

LS 60 cm

MS 80 cm

SS 100 cm

Utforming:

M 1969

Vedtaksmyndighet:

Politiet/vegsjefen

Skiltet er plassert umiddelbart foran rundkjøring, i overensstemmelse med § 2.

Anvendelse

Foran rundkjøring hvor innkjørende kjøretøyer er pålagt å vike for kjøretøyer som befinner seg i rundkjøringen, skal skiltet brukes under og på samme stolpe som skilt 202 "Vikeplikt".

På forkjørsvog skal rundkjøring forvarslas med skiltkombinasjonen 202/406 og underskilt 802 "Avstand". Slik forvarsling kan også benyttes på andre veger når rundkjøringen eller vikeplikten kommer uventet på trafikantene. Forvarsling med 202/406 kan imidlertid sløyfes dersom orienteringstavle med symbol for rundkjøring (720.3) er satt opp.

3-3. *Opplysningskilt*

3-3.0 GENERELT

Opplysningskilt angir at særlige regler, herunder forbud og påbud, gjelder eller slutter å gjelde for vedkommende vegstrekning eller sted, dersom ikke annet er angitt for de enkelte skilt.

3-3.1 STØRRELSE OG UTFORMING

Opplysningskilt har kvadratisk eller rektangulær form, og vanligvis blå bunn, hvit bord og hvitt symbol eller hvit tekst. Skiltene har varierende størrelse og bordbredde som angitt for hvert enkelt skilt. Skiltborden skal avrundes med radius lik bordbredden for indre bordkant og radius lik to ganger bordbredde for ytre bordkant.

3-3.2 PLASSERING

Skiltene skal vanligvis plasseres ved høyre side av vegen. Dersom reguleringen kun gjelder ett kjørefelt, plasseres skiltet over dette.

På veg med adskilte kjørebener eller på veger med envegstrafikk, kan opplysningskilt også være plassert på venstre side.

Opplysningskilt som gjelder for gående og syklende, plasseres slik forholdene tilsier.

Dersom ikke annet er angitt på underkilt, gjelder skiltene fra det sted de er plassert og videre i kjøreretningen på samme veg. Hvor langt reguleringen gjelder i kjøreretningen, er angitt for hvert enkelt skilt.

3-3.3 DE ENKELTE OPPLYSNINGSSKILT

For hvert skilt er størrelse, utforming (skiltmønster), skilt- eller vedtaksmyndighet og anvendelsesbetingelser beskrevet. Der disse skilt skal settes opp sammen med andre skilt, blir dette nevnt og detaljerte bestemmelser for disse finnes under det aktuelle nummer.

502 Motorveg

Størrelse:
72 x 100 cm

Utforming:
M 1969

Bordbredde:
16 mm

502.1

502.2

Vedtaksmyndighet:
Vegdirektoratet

Delegert til vegsjefene ved rundskriv nr. 26/
82 Plan av 15. mars 1982.

502.1 Motorveg klasse A

502.2 Motorveg klasse B

Skiltet angir at trafikkreglenes bestemmelser om motorveg gjelder fra der skiltet er satt opp og til skilt 504 "Slutt på motorveg".

Skiltene 502.1 og 502.2 angir forskjellig vegstandard.

Anvendelse:

Motorveg kan etableres på vegstrekninger som oppfyller skiltforskriftens krav for anvendelse av skilt 502, og som for øvrig er bygget i samsvar med de tekniske krav som er stillet til vegtype motorveg i vegnormalene (Håndbok - 017 VEG- OG GATEUTFORMING).

Det forutsettes en minste sammenhengende vegstrekning på 5 km. Videre skal det være etablert et parallellvegssystem som kan avvikle den trafikk som ikke lovlig kan benytte motorvegen. Nødvendig vegvisning for disse trafikantgrupper skal gjennomføres. Det skal særlig tas hensyn til framkommeligheten for gående og syklende når motorvegssystemer etableres.

Skilt 502 skal settes opp der motorveg begynner og der veger eller ramper som leder til motorveg tar av fra det øvrige vegenett. Der ramper som bare leder trafikk fra motorvegen munner ut på det øvrige vegenett, skal skiltene 302 "Innkjøring forbudt" og 306.8 "Forbudt for gående og syklende" settes opp.

Ved motorvegens begynnelse og på tofeltsramper som leder til motorveg skal skilt 502 plasseres på begge sider av kjørebanelen. Ellers oppsettes skiltet på høyre eller begge sider av kjørebanelen. Hvis tilkjøringsveg eller rampe har toveis trafikk, skal skilt 148 "Møtende trafikk" settes opp sammen med skilt 502.

Skilt 502.2 skal vises sammen med skilt 148 "Møtende trafikk" når det står på en motorveg klasse B med møtende trafikk, se skilt 148.

Skilt 502 skal ikke suppleres med forbudsskilt for de enkelte kategorier av trafikk som ifølge trafikkreglene er forbudt på motorveg. Underskilt 808.50 "Forbudt for gående og syklende" kan brukes.

504 Slutt på motorveg

Størrelse:
72 x 100 cm

Utforming:
M 1969

Bordbredde:
16 mm

504.1

504.2

Vedtaksmyndighet:
Vegdirektoratet

Delegert til vegsjefene ved rundskriv nr. 26/
82 Plan av 15. mars 1982.

504.1   *Slutt på motorveg klasse A*

504.2   *Slutt på motorveg klasse B*

Skiltet angir at trafikkreglenes bestemmelser om motorveg slutter å gjelde.

Anvendelse:

Ved selve motorvegens slutt skal skiltet settes på begge sider av kjørebanelen, og avslutningen skal også forvarsles med to skilt med underskilt som angir avstanden til avslutningen, f.eks. 500 m.

Skilt 504 skal også settes opp ved avslutning av veger eller ramper som fører trafikk fra motorveg og ut på det øvrige vegnett. Skiltet kan da plasseres bare på høyre side av vegen, og forvarsling er vanligvis unødvendig.

Skilt 504 anvendes ikke ved overgang

fra én motorvegstandard til en annen. Ved overgang fra motorveg klasse A til motorveg klasse B med møtende trafikk, skal skilt 502.2 suppleres med skilt 148 "Møtende trafikk".

508 Kollektivfelt

Størrelse:

LS 60 x 60 cm

MS 80 x 80 cm

Utforming:

M 1980

Bordbredde:

LS 12 mm

MS 14 mm

508.1

508.2

Vedtaksmyndighet:

Politiet/vegsefen

508.1 For buss

508.2 For buss og drosje

Skiltet angir at kollektivfelt begynner, og at trafikkreglenes bestemmelser om kollektivfelt gjelder.

Skiltet gjelder fra der det er plassert og til skilt 510 "Slutt på kollektivfelt" eller til første vegkryss. Skiltet oppheves også av sideplassert eller overhengende kjørefeltskilt som angir annen bruk av feltet. Skiltet er vanligvis plassert over det kjørefelt det gjelder for.

Anvendelse:

Skiltet brukes der ett eller flere felt i samme retning skal reserveres for kollektivtrafikk. Skiltet settes opp der kollektivfeltet begynner og gjentas etter vegkryss. Om nødvendig kan skilt 508 eller skilt 538 med miniatyr av skilt 508 benyttes for å gjenta skiltingen mellom vegkryss.

Skiltet plasseres som hovedregel over det kjørefelt det gjelder for. På gater med fartsgrense 50 km/t og sammenhengende bebyggelse, og hvor det av hensyn til estetikk og bymiljø ikke bør plasseres overhengende skilt med tilhørende opphengingsutstyr, kan skilt 508 i stedet plasseres godt synlig ved nærmeste kjørebane kant. Skiltet må i så fall ha underskilt som angir hvilket felt det gjelder for (f.eks. "Gjelder høyre felt").

Unntaksvis kan skiltet tidsbegrenses. I slike tilfeller brukes skilt 508 med underskilt 806 "Tid".

Kollektivfelt skal i tillegg være oppmerket med skillelinje (oppmerking 1008) og eventuelt med tekst "BUSS" og "TAXI" (oppmerking 1050).

Kollektivveger (dvs. en hel veg eller gate stengt for all annen motortrafikk), eller kollektivfelt på veger hvor annen trafikk bare tillates i motsatt retning, skiltes i stedet med skilt 306.1 "Forbudt for motorvogn" og underskilt 808.40 "Gjelder ikke buss" eller 808.42 "Gjelder ikke buss og taxi".

Skilting av avslutning av kollektivfelt er beskrevet under skilt 510.

510 *Slutt på kollektivfelt*

Størrelse:

LS 60 x 60 cm

MS 80 x 80 cm

Utforming:

M 1980

510.1

Bordbredde:

LS 12 mm

MS 14 mm

510.2

Vedtaksmyndighet:

Politiet/veg sjefen

510.1 *Slutt på kollektivfelt for buss*

510.2 *Slutt på kollektivfelt for buss og drosje*

Skiltet angir at skilt 508 "Kollektivfelt" slutter å gjelde.

Anvendelse:

Der kollektivfelt slutter i kryss skal avslutning av kollektivfelt ikke skiltes.

Ved overgang fra kollektivfelt til vanlig kjørefelt mellom vegkryss, oppheves kollektivfeltet av skilt 510, skilt 706 "Sideplassert kjørefeltskilt" eller skilt 724 "Overhengende kjørefeltskilt" (jf. skilteforskriftene for skilt 508). Normalt er dette nødvendig der det etableres høyresvingefelt eller retardasjonsfelt for den øvrige trafikk. Skilt 510 benyttes dersom skilt 706 eller 724 ikke er plassert der kollektivfeltet avsluttes.

Skilt 510 kan vanligvis plasseres ved siden av vegen, selv om skilt 508 er plassert over kollektivfeltet. Det er ikke nødvendig med underskilt som angir hvilket felt skiltet gjelder for.

Når kollektivfelt opphører mellom vegkryss slik at all trafikk i kollektivfeltet må foreta feltskifte, er det ikke nødvendig å benytte skilt 510 dersom avslutning av feltet er skiltet med skilt 532 "Kjørefelt slutter".

512 Holdeplass

Størrelse:
40 x 26 cm

Utforming:
M 1980

Bordbredde:
10 mm
Skiltet skal vanligvis være tosidig.

Vedtaksmyndighet:
Politiet/vegsjefen

Skiltet angir at det er holdeplass for buss eller sporvogn på stedet og at trafikkreglenes bestemmelser om holdeplass gjelder.

Skiltet kan plasseres på vedkommende ruteselskaps rutetavle.

Anvendelse:

Skiltet skal stå vinkelrett på kjøreretningen, og frittstående skilt plasseres slik at det står ved bussens eller sporvognens inngangsdør når denne er stanset på holdeplassen. Skiltet kan plasseres på leskur dersom dette praktisk og estetisk gir den beste løsningen.

Ved stoppested på kjørebanen må det tas hensyn til stansforbudet i trafikkreglenes § 17 nr. 1. På holdeplasser og stoppesteder hvor flere busser stanser samtidig, kan flere skilt plasseres etter hverandre ved bussens eller sporvognens inngangsdør når denne er stanset på holdeplassen.

I områder hvor det er innført fylkesvis rutenummerering (tresifret) kan skilt 512 (i redusert størrelse og reflekterende materiale) plasseres på en rutetavle som inneholder følgende opplysninger: Holdeplassens

navn, rutenummer og bestemmelsessted. Tavlen skal ha blå bunnfarge med hvite tall, tekst, symbol og linje som avgrenser de forskjellige opplysningene som vist i figur 3.1.

Tavlen kan vedtas tatt i bruk for et område av de enkelte rutebilselskaper. Det forutsettes imidlertid at samferdselssjefen i samarbeid med Norges rutebileierforbund's fylkesavdeling sørger for en koordinering innen det enkelte fylke. Vedkommende vegmyndighet kan bestemme tidsramme for gjennomføringen. For øvrig gjelder bestemmelsene til skilt 512 m.h.t. anvendelse og plassering.

På samme stolpe som skilt 512 eller ovennevnte tavle kan det parallelt med kjøreretningen settes opp skilt med angivelse av selskapets navn og emblem, rutetabell m.v.

Figur 3.1 Tavle for rutenummerering

Størrelse:
600 x 390 2 linjer
600 x 505 3 linjer
600 x 620 4 linjer

Utforming:
M 1980, tosidig

514 Drosjeholdeplass

Størrelse:
50 x 26 cm

Utforming:
M 1969, tosidig

Bordbredde:
10 mm

Vedtaksmyndighet:
Politiet/vegsjefen

Skiltet angir at det er drosjeholdeplass på stedet og at trafikkreglenes bestemmelser om drosjeholdeplass gjelder. Skiltet er plassert ved første oppstillingsplass.

Anvendelse:

Skiltet plasseres der første drosje skal vente. Skiltet skal være tosidig, og stå vinkelrett på kjøreretningen.

Dersom holdeplassens utstrekning fra skiltet skal være over 20 m, kan nytt skilt 514 plasseres i avstand inntil 40 m fra det første skiltet. Holdeplassens endepunkt kan om nødvendig merkes med teksten "Taxi" på vegbanen (oppmerking 1050).

516 Gangfelt

Størrelse:

LS: 60 x 60 cm

MS: 80 x 80 cm

Utforming:

M 1980, tosidig

Bordbredde:

16 mm

Vedtaksmyndighet:

Rv Vegsjefen

Fv Vegsjefen

Kv Formannskapet

Pv Vegsjefen

Skiltet angir kryssingssted for gående hvor trafikreglenes bestemmelser om gangfelt gjelder.

Anvendelse:

Gangfelt kan anlegges dersom følgende kriterier er oppfylt:

1. Fartsgrensen skal være 60 km/t eller lavere. Dersom virkelig fartsnivå ligger over 60 km/t, bør ikke gangfelt anlegges før fartsreducerende tiltak er iverksatt.
2. Fra 1,1 m høyde over vegbanen skal det være sikt til hele gangfeltet og minst 1 m til siden for kantlinjen fra en avstand tilsvarende stoppsikt på begge sider av gangfeltet.
3. Fortau, gang-/sykkelveg eller plass til gående utenfor kjørebanelen skal være anlagt på begge sider av vegen.
4. Stedet skal ligge over grensekurven for antall fotgjengere og kjøretøyer pr. time i

fig. 3.2 eller fig. 3.3. Tellingene foretas i de to høyest trafikkbelastede timer og samtidig for gående og kjørende. Gjennomsnittet for disse to timer legges til grunn. For gående telles innenfor 50 m til hver side for planlagt gangfelt.

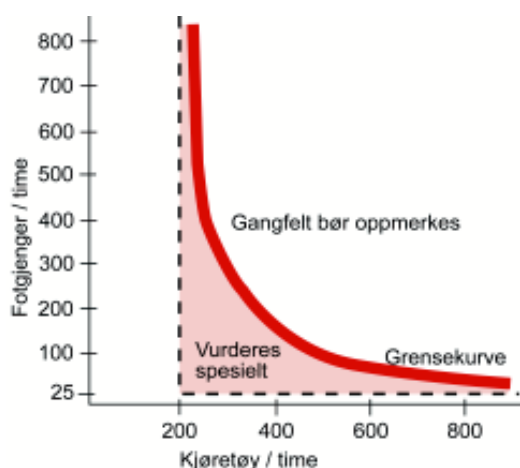
Viser tellingene at stedet ligger under grensekurven, kan gangfelt likevel anlegges:

- der gang- og sykkelveg krysser bilveg utenom vegkryss
- der barn må krysse i forbindelse med barne- eller ungdomsskoler, barnehage, idrettsanlegg e.l.
- på steder der det er en høy andel av eldre, bevegelsehemmede eller svaksynte fotgjengere
- på steder der det har skjedd ulykker ved kryssing
- på andre steder med sterkt konsentrert trafikk av kryssende fotgjengere

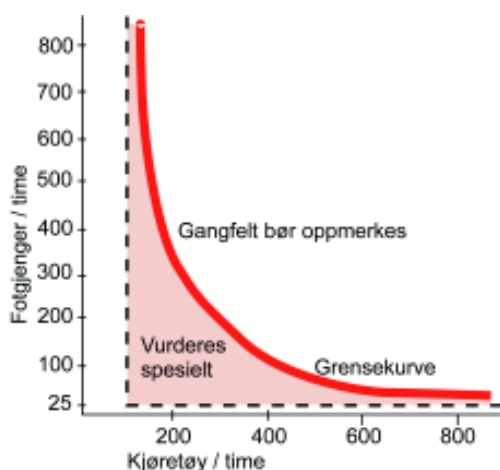
Gangfelt har liten betydning for sikkerhet og framkommelighet ved små trafikkmengder, og bør vanligvis ikke anlegges når trafikkvolumet er mindre enn:

- 25 fotgjengere/time, eller
- 200 kjøretøyer/time ved fartsgrense 50 km/t eller lavere, eller
- 100 kjøretøyer/time ved fartsgrense 60 km/t

Ved lavere trafikkmengder kan gangfelt unntaksvis anlegges for å markere konsentrerte fotgjengerkryssinger, forutsatt at minst 80 % av kryssingene skjer i gangfeltet (av kryssinger innenfor en strekning på 50 m til hver side av gangfeltet).

Figur 3.2 Grensekurve ved fartsgrense 50 km/t eller lavere

Figur 3.3 Grensekurve ved fartsgrense 60 km/t

Plassering

Gangfelt bør plasseres slik at fotgjengerstrømmer blir ledet direkte inn mot gangfeltet, helst i forbindelse med naturlige fotgjengertraseer. På fri vegstrekning bør gangfelt bare anlegges der minst 80 % av fotgjengerne kan forventes å krysse i gangfeltet (tellet 50 m til hver side av det planlagte gangfeltet). Det kan være nødvendig

å sette opp ledegjerde for å få tilfredsstillende kryssingsandel i gangfeltet.

Avstand mellom gangfelt som ikke ligger i samme kryss bør minst være 50 m i tettbygd strøk, og 150 m utenfor tettbygd strøk.

Avstanden fra gangfelt til nærmeste signalanlegg bør minst være 100 m i tettbygd strøk, og 150 m utenfor tettbygd strøk. Gangfelt uten signalregulering bør ikke anlegges på en vegstrekning mellom signalregulerte gangfelt.

Vegbredde

Refuge bør anlegges i gangfelt på veger med kjørebanebredde 8 m eller mer. Der vedlikeholdshensyn tillater det bør refuge også anlegges ved mindre kjørebanebredde enn 8 m.

På veger med mer enn to kjørefelt bør det bare anlegges signalregulerte gangfelt.

Dersom parkering er tillatt nær gangfeltet, bør fortausutvidelse vurderes for å bedre siktforholdene og redusere krysslengden.

Belysning

Strekninger der gangfelt skal anlegges bør være belyst med et luminansnivå på minst 1 cd/m² over en lengde på 50-100 m til hver side av gangfeltet, kfr. vegnormalenes bestemmelser om vegbelysning (Håndbok - 017).

Skilting og oppmerking

Gangfelt skal alltid være angitt med oppmerking 1024 "Gangfelt".

Gangfelt skal også som hovedregel være angitt med skilt 516 "Gangfelt". I sentrale

bygater med mange gangfelt kan skilt 516 sløyfes for gangfelt i kryss. Det samme gjelder gangfelt over sideveg i andre kryss hvor farten inn mot gangfeltet er lav, spesielt hvis plasseringen av gangfeltsskilt kommer i konflikt med vikepliktskilt.

Skilt 516 skal alltid være tosidig, og skilt-symbolet skal orienteres slik at den avbildede fotgjenger alltid "går" mot gangfeltet eller den delen av gangfeltet som skal krysses.

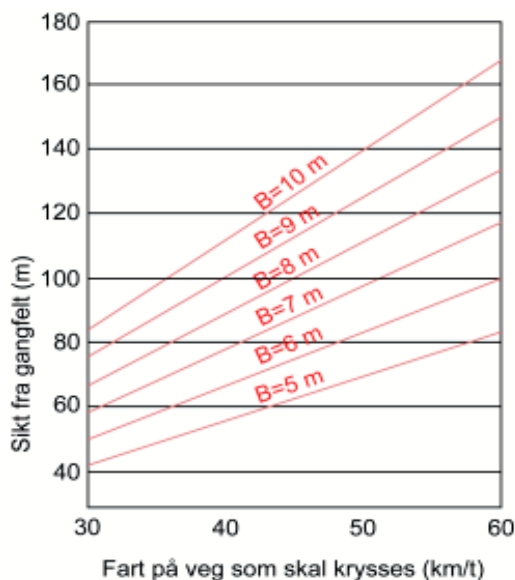
Størrelse LS kan anvendes i tettbygd strøk når fartsgrensen er 50 km/t eller lavere. Størrelse MS skal anvendes utenfor tettbygd strøk og når fartsgrensen er 60 km/t. For gangfelt foran rundkjøring og over sideveg med lavt fartsnivå inn mot kryss, kan størrelse LS anvendes selv om fartsgrensen er 60 km/t.

Skilt 516 settes normalt opp på begge sider av kjørebane, og plasseres slik at det står umiddelbart foran gangfeltet sett i kjøretretningen. Tosidig plassering kan erstattes av ett skilt på refuge eller delende trafikkøy dersom det er bare ett kjørefelt på hver side av øya. Dette kan særlig være en egnet plassering for gangfelt over deleøy i små rundkjøringer, hvor sideplassert skilt vil komme i konflikt med vikepliktskilt. På små refuger kan skiltet settes på samme stolpe som øymarkeringen (skilt 404/906). For øvrig skal skilt 516 ikke settes opp sammen med andre skilt.

Gangfelt skal forvarsles med skilt 140 "Avstand til gangfelt" dersom fartsgrensen er 60 km/t eller sikten fram mot gangfeltet er mindre enn angitt i fig. 3.4. Kjørebanebredden B måles fra kantlinje til kantlinje eller fra kantlinje til refuge. Se for øvrig skilt 140.

Signalregulerte gangfelt skal også angis med oppmerking 1024, men skal ikke skiltes med

skilt 516 eller skilt 140. Eventuell forvarsling skal gjøres med skilt 132 "Trafikklyssignal".

Figur 3.4 Siktkrav i gangfelt uten forvarsling

518 Gangveg

Størrelse:
47 x 39 cm

Utforming:
M 1977

Bordbredde:
10 mm

Vedtaksmyndighet:
Politiet/vegsjefen

Skiltet angir veg som er anlagt for gående. Skiltet angir dessuten at trafikkreglenes bestemmelser om bruk av slik veg gjelder.

Skiltet er plassert slik forholdene på stedet tilsier.

Anvendelse:

Skilt 518 anvendes for å angi veg, bru eller tunnel der trafikkreglenes bestemmelser om gangveg skal gjelde. Skiltet skal bare anvendes der det er nødvendig å vise gående hvor de skal, kan eller bør ferdes, eller der det er nødvendig med regulering for å hindre kjøring eller parkering på gangvegen. Skilt 518 skal normalt ikke anvendes i forbindelse med fortau.

Skilt 518 kan ha underskilt 808.51 "Kjøring til eiendommene tillatt" dersom gangvegen er eneste adkomst til noen få bolig-eiendommer eller til annen virksomhet som ikke har større behov for kjøring enn bolig-eiendom. Antall eiendommer som kan tilknyttes gangveg på denne måten må vurderes ut fra forholdene på stedet - antall gående og kjørende, siktforhold og vegut-

forming. Normalt vil reguleringen kunne anvendes for inntil fem eiendommer, maksimalt ti.

Plassering:

Skilt 518 plasseres normalt slik at gangtrafikken har skiltet på sin høyre side, men kan også plasseres på venstre side dersom dette er nødvendig av plasshensyn eller gir en bedre angivelse av hvor skiltet gjelder.

520 Sykkelveg

Størrelse:
47 x 39 cm

Utforming:
M 1969

Bordbredde:
10 mm

Vedtaksmyndighet:
Politiet/vegsjefen

Skiltet angir veg eller sykkelfelt som er anlagt for syklende. Skiltet angir dessuten at trafikkreglenes bestemmelser om bruk av sykkelveg eller sykkelfelt gjelder.

Skiltet er plassert slik forholdene på stedet tilsier.

Anvendelse:

Skilt 520 anvendes for å etablere sykkelveg og sykkelfelt (kjørefelt reservert for sykkeltrafikk).

Sykkelveg

Skilt 520 anvendes for å angi veg der trafikkreglenes bestemmelser om sykkelveg skal gjelde og som helt er beregnet for sykkeltrafikk. Skiltet skal bare anvendes der det ikke er gangtrafikk eller der gående kan benytte gangveg eller fortau. Dersom dette ikke er tilfelle, må vegen skiltes som gang- og sykkelveg, se skilt 522.

Skilt 520 skal ikke anvendes for å henvise syklende til fortau. Skiltet kan bare oppsettes i tilknytning til fortau dersom dette skal omreguleres til sykkelveg.

Skilt 520 kan ha underskilt 808.51 "Kjøring til eiendommene tillatt" dersom sykkelvegen er eneste adkomst til noen få bolig-eiendommer eller til annen virksomhet som ikke har større behov for kjøring enn bolig-eiendom. Antall eiendommer som kan tilknyttes sykkelveg på denne måten må vurderes ut fra forholdene på stedet - antall syklende og andre kjørende, siktforhold og vegutforming. Normalt vil reguleringen kunne anvendes for inntil fem eiendommer, maksimalt ti.

Plassering:

Skilt 520 oppsettes der sykkelvegen begynner, og bør vanligvis gjentas etter vegkryss. Skiltet kan også gjentas der det er nødvendig for å vise det videre forløp av sykkelvegen, eller for å hindre annen kjøring eller parkering på sykkelvegen.

Skiltet plasseres normalt slik at sykkeltrafikken har skiltet på sin høyre side, men kan også plasseres på venstre side dersom dette er nødvendig av plasshensyn eller gir en bedre angivelse av hvor skiltet gjelder.

Sykkelfelt

Skilt 520 skal anvendes for å etablere sykkelfelt, jf. trafikkreglenes definisjon av slikt felt. Sykkelfelt er et kjørefelt, og skal skilles fra andre kjørefelt med oppmerking på kjørebanelen. Nærmere bestemmelser og retningslinjer for slik oppmerking er gitt i vegoppmerkingsnormalen.

Plassering:

Skilt 520 oppsettes der sykkelfeltet begynner, og skal gjentas etter vegkryss. Skiltet kan også gjentas andre steder der det er nødvendig for å hindre stans eller parkering i sykkelfeltet.

Skiltet skal normalt plasseres over sykkel-feltet. Der dette ikke er mulig, kan skiltet plasseres på høyre side av sykkel-feltet, og skal da stå umiddelbart inntil feltet.

522 *Gang- og sykkelveg*

Størrelse:

LS 30 x 50 cm

MS 47 x 78 cm

Utforming:

M 1980

Bordbredde:

10 mm

Vedtaksmyndighet:

Politiet/vegsjefen

Skiltet angir veg som er anlagt for gående og syklende. Skiltet angir dessuten at trafikk-reglenes bestemmelser om bruk av slik veg gjelder.

Skiltet er plassert slik forholdene på stedet tilsier.

Anvendelse:

Skilt 522 anvendes for å angi veg, bru eller tunnel der trafikkreglenes bestemmelser om gang- og sykkelveg skal gjelde. Skiltet skal bare anvendes der det er nødvendig å vise gående og syklende hvor de skal, kan eller bør ferdes, eller der det er nødvendig med regulering for å hindre kjøring eller parke-ring på gang- og sykkelvegen.

Skilt 522 skal ikke anvendes for å henvise syk-lende til fortau. Skiltet kan bare oppsettes i tilknytning til fortau dersom dette skal omreguleres til gang- og sykkelveg.

Skilt 522 kan ha underskilt 808.51 "Kjøring til eiendommene tillatt" dersom gang- og sykkelvegen er eneste adkomst til noen få

boligeiendommer eller til annen virksomhet som ikke har større behov for kjøring enn boligeiendom. Antall eiendommer som kan tilknyttes gang- og sykkelveg på denne måten må vurderes ut fra forholdene på stedet - antall gående og kjørende, siktforhold og vegutforming. Normalt vil reguleringen kunne anvendes for inntil fem eiendommer, maksimalt ti. Ved større antall eiendommer eller kjørebehov vil vegen ha funksjon som adkomstveg, og eventuell begrensning av kjøringen må skje ved skilt 306.1 "Forbudt for motorvogn" med underskilt som angir nødvendige unntak.

Plassering:

Skilt 522 plasseres normalt slik at gang- og sykkeltrafikken har skiltet på sin høyre side, men kan også plasseres på venstre side dersom dette er nødvendig av plasshensyn eller gir en bedre angivelse av hvor skiltet gjelder.

524 Møteplass

Størrelse:
50 x 50 cm

Utforming:
M 1969, tosidig

Bordbredde:
12 mm

Vedtaksmyndighet:
Rv Vegsjefen
Fv Vegsjefen
Kv Formannskapet
Pv Vegsjefen

Skiltet angir sted hvor trafikkreglenes bestemmelser om møteplass gjelder.

Anvendelse:

Skiltet kan brukes for å an vise møteplass på 1-felts veg. Skiltet skal være tosidig og plasseres på den side av vegen hvor møteplassen ligger. Skiltet kan i tillegg settes opp på motsatt side, dersom siktforholdene fram til møteplassen ikke er tilstrekkelig.

526 Envegskjøring

Størrelse:
60 x 38 cm

526.1

Utforming:
M 1980

Bordbredde:
10 mm

526.2

Vedtaksmyndighet:
Politiet/vegsejeren

Skiltet angir at kjøring bare er tillatt i pilens retning fra der skiltet er satt opp til første vegkryss i pilens retning.

526.1 plasseres vinkelrett på kjøreretningen, mens

526.2 plasseres parallelt med kjøreretningen.

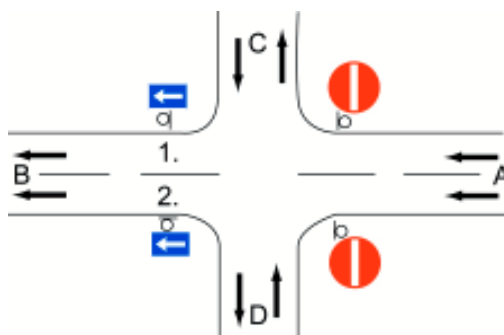
Anvendelse:

Skiltet skal plasseres ved begynnelsen av envegstrekingen og ellers hvor det anses nødvendig. Der envegskjøring etableres skal fra motsatt kjøreretning skilt 302 "Innkjøring forbudt" settes opp.

Skilt 526.1 har loddrett pil som peker oppover og skiltet plasseres på tvers av kjøreretningen. Skilt 526.2 har vannrett pil som peker i den tillatte kjøreretning og plasseres parallelt med kjøreretningen. Begge skilt gir samme informasjon og kan brukes om hverandre.

Ved valg av ett av skiltene 526 skal føl-

gende tas i betraktning: I et vegkryss vil det alltid være flere trafikkstrømmer som må kunne se skiltet. Ved en systematisk gjennomgang av disse trafikkstrømmer, samt en vurdering av hvilken plassering - på tvers eller parallelt med kjøreretningen - som vil passe best for disse, fås det en oversikt over hvilket skilt som gir optimal effekt. Nedenfor er dette vist med et eksempel.

Figur 3.5 Eksempel på anvendelse av skilt 526 og 302.

For trafikkstrøm A-B vil et skilt ved 1 på tvers av kjøreretningen være best synlig. For trafikkstrøm D-B vil et skilt ved 1 enten på tvers eller parallelt med kjøreretningen være godt synlig. For trafikkstrøm C-B er et skilt ved 2 parallelt med kjøreretningen best. Oppsummerer man så dette, kan det vise seg at skilt 526.1 er best ved 1 og skilt 526.2 best ved 2.

528 Valgfritt kjørefelt

Størrelse:
60 x 50 cm

Utforming:
M 1980

Bordbredde:
12 mm

Vedtaksmyndighet:
Rv Vegsjefen
Fv Vegsjefen
Kv Formannskapet
Pv Vegsjefen

Skiltet angir at fører av kjøretøy kan passere skiltet på den side som passer best. Skiltet er plassert slik forholdene på stedet tilsier.

Anvendelse:

Skiltet anvendes der kjørefelt som fører i samme retning skilles ved hjelp av refuge e.l. Skiltet kan ikke anvendes mellom kjørebane som grener ut fra hverandre.

Skiltet bør brukes i kombinasjon med skilt 906VH "Hindermarkering".

Skiltene 530 - 538, Generelt

530-gruppen består av følgende skilt som på ulike måter regulerer eller informerer om bruken av kjørefelt:

- 530 Sammenfletting
- 531 Felt for fartsøkning
- 532 Kjørefelt slutter
- 534 Kjørefelt begynner
- 536 Påkjøring fortsetter i eget kjørefelt
- 538 Kjørefeltinndeling

Skiltene har hvit bunnfarge og sort bord. Skiltsymbolene varierer etter kjørefeltenes antall og bruk, og settes sammen av følgende standardiserte pilsymboler - se fig. 3.6:

- 10. Gjennomgående kjørefelt i kjøreretningen
- 11. Kjørefelt for motgående trafikk
- 12. Sammenfletting
- 13. Fartsøkingsfelt, hovedveg
- 14. Fartsøkingsfelt, sideveg
- 15. Kjørefeltslutt, høyre
- 16. Kjørefeltslutt, venstre
- 17. Påkjøring i eget felt, hovedveg
- 18. Påkjøring i eget felt, sideveg
- 19. Gjennomgående felt på hovedveg
- 20. Motgående felt på hovedveg
- 21. Kjørefelt begynner, venstre
- 22. Kjørefelt begynner, høyre

Standardsymbolene for sammenfletting, fartsøkingsfelt og kjørefeltslutt (symbol 12-16) har rød farge. De andre pilsymbolene er sorte. Symbolene kombineres etter følgende regler:

- a) Alle kjørefelt i kjøreretningen skal vises
- b) Når motgående trafikk benytter samme kjørebane (ingen form for fysisk skille), skal alle motgående kjørefelt også vises.

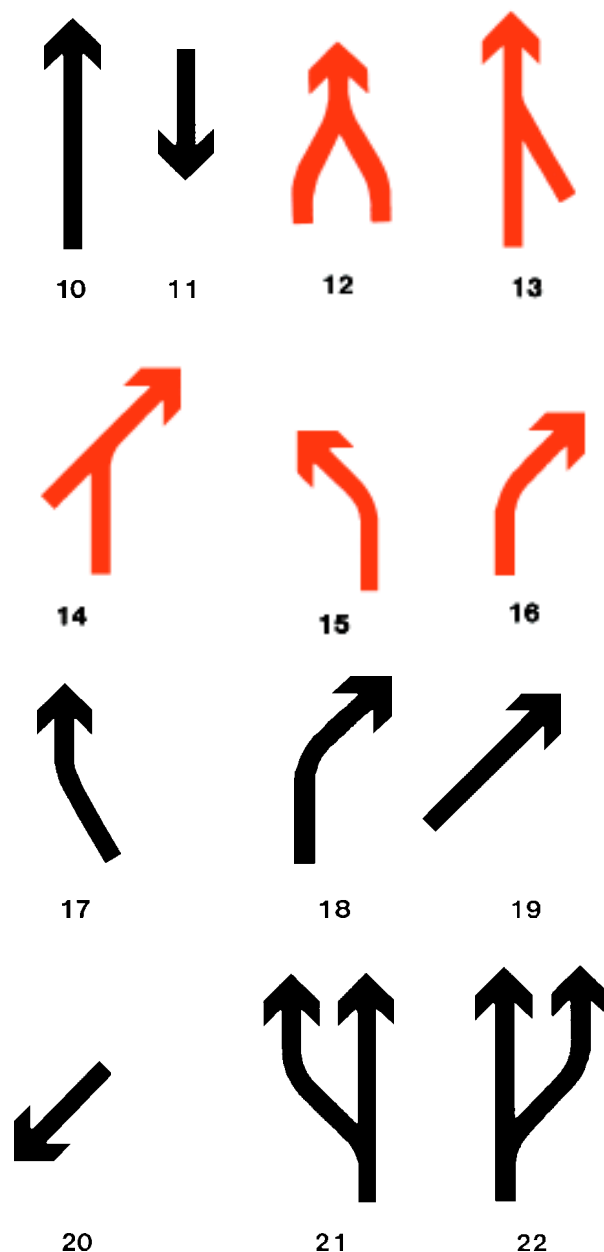
Det er laget skiltmønstre for de mest vanlige skiltutformingene - se under hvert enkelt skilt. En del av de vanligste symbolkombinasjonene er vist i fig. 3.7.

De ulike skiltvariantene i 530-gruppen nummereres etter følgende system:

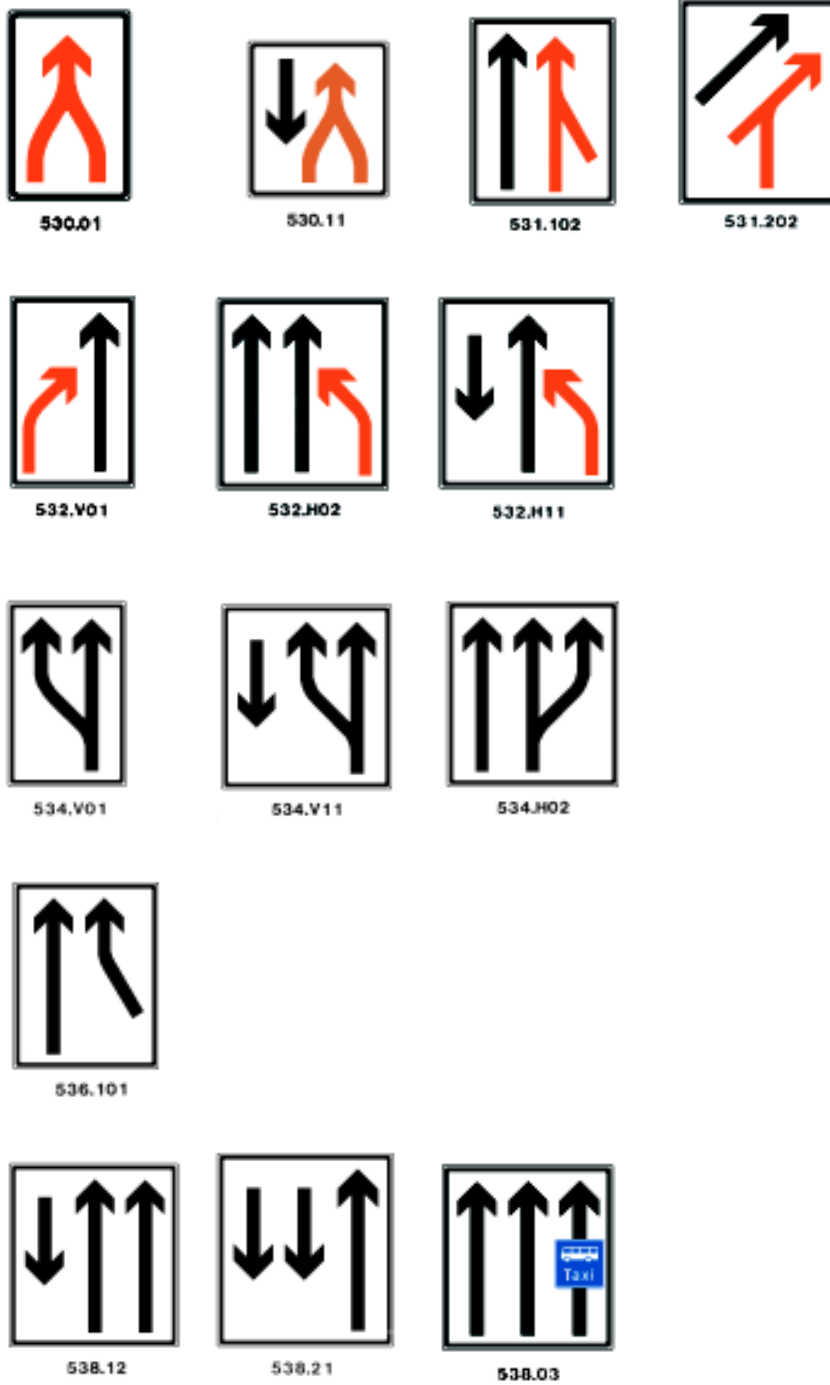
Skiltnummeret suppleres med to siffer (for skiltene 530 og 538 som første og andre siffer etter desimalpunktum, for skiltene 531, 532, 534 og 536 som andre og tredje siffer etter desimalpunktum), hvor

- første siffer angir antall motgående felt
- andre siffer angir antall gjennomgående felt i kjøreretningen

For skiltene 532 og 534 betyr H/V som første tegn etter desimalpunktum at kjørefeltavslutning/-start er på høyre/venstre side av gjennomgående felt.

Figur 3.6 Standardsymboler for skiltene 530-538

Figur 3.7 Eksempler på symbol-kombinasjoner for skiltene 530-538

530 Sammenfletting

Størrelse:

530.01: 80 x 126 cm

530.11: 112 x 126 cm

Utforming:

M 1986

Bordbredde:

25 mm

Vedtaksmyndighet:

Rv Vegsjefen

Fv Vegsjefen

Kv Formannskapet

Pv Vegsjefen

530.01

530.11

Skiltet angir at to kjørefelt føres sammen til ett med gjensidig tilpassing i samsvar med trafikkreglenes bestemmelser (fletting).

Anvendelse:

Skilt 530 anvendes for å varsle om at to vanlige kjørefelt føres sammen til ett, og at det skal flettes etter trafikkreglenes bestemmelser.

Forbikjøringsfelt regnes som vanlig kjørefelt. Ved avslutning av krabbefelt og kollektivfelt skal skilt 532 "Kjørefelt slutter" benyttes i stedet for skilt 530. (Se også skilt 534.)

Skilt 530.11 benyttes når det er motgående trafikk på samme kjørebane. Ellers benyttes skilt 530.01.

Skiltet plasseres der sammenfletting skal begynne. Strekningen mellom skiltet og avslutningen av innsnevringen (flette-strekningen) bør være 200-250 m på vegger med fartsgrense 80 km/t eller høyere. På ve-

ger med lavere fartsnivå, og umiddelbart etter signalregulert vegkryss, kan lengden av flette-strekningen reduseres, men ikke under 50 m.

Piler som angir feltskifte (oppmerking 1034) skal ikke merkes foran eller på flette-strekninger. Kjørefeltlinje (oppmerking 1000) skal avsluttes ved flette-strekningens begynnelse.

På motorveger skal flette-strekningen forvarsles i en avstand på 200-300 m med skilt 530 og underskilt 802 "Avstand". Forvarsling bør også oppsettes på andre vegger med høyt hastighetsnivå eller stor trafikk.

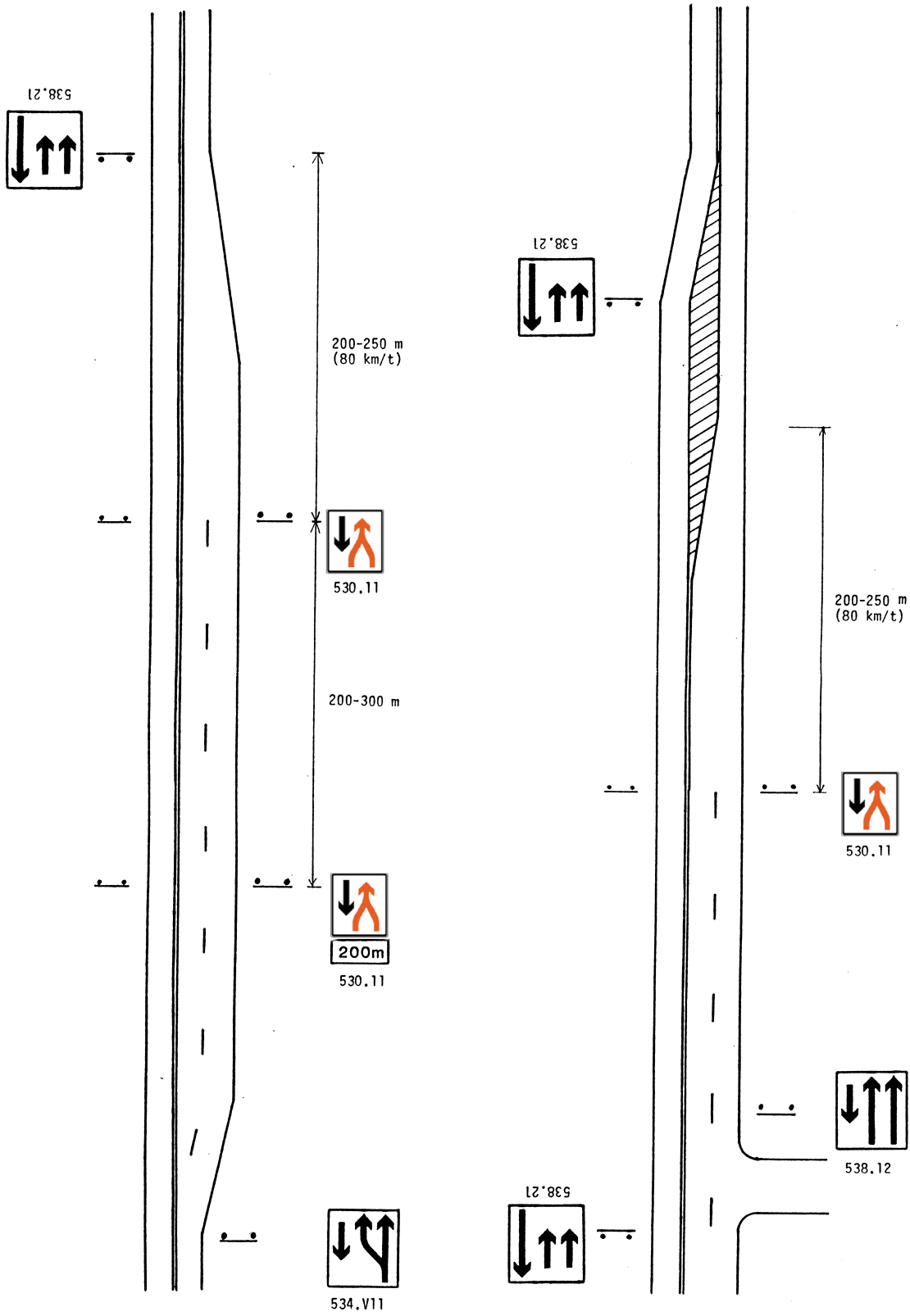
Skilt 530 bør alltid settes opp på begge sider av vegen, også som forvarsel.

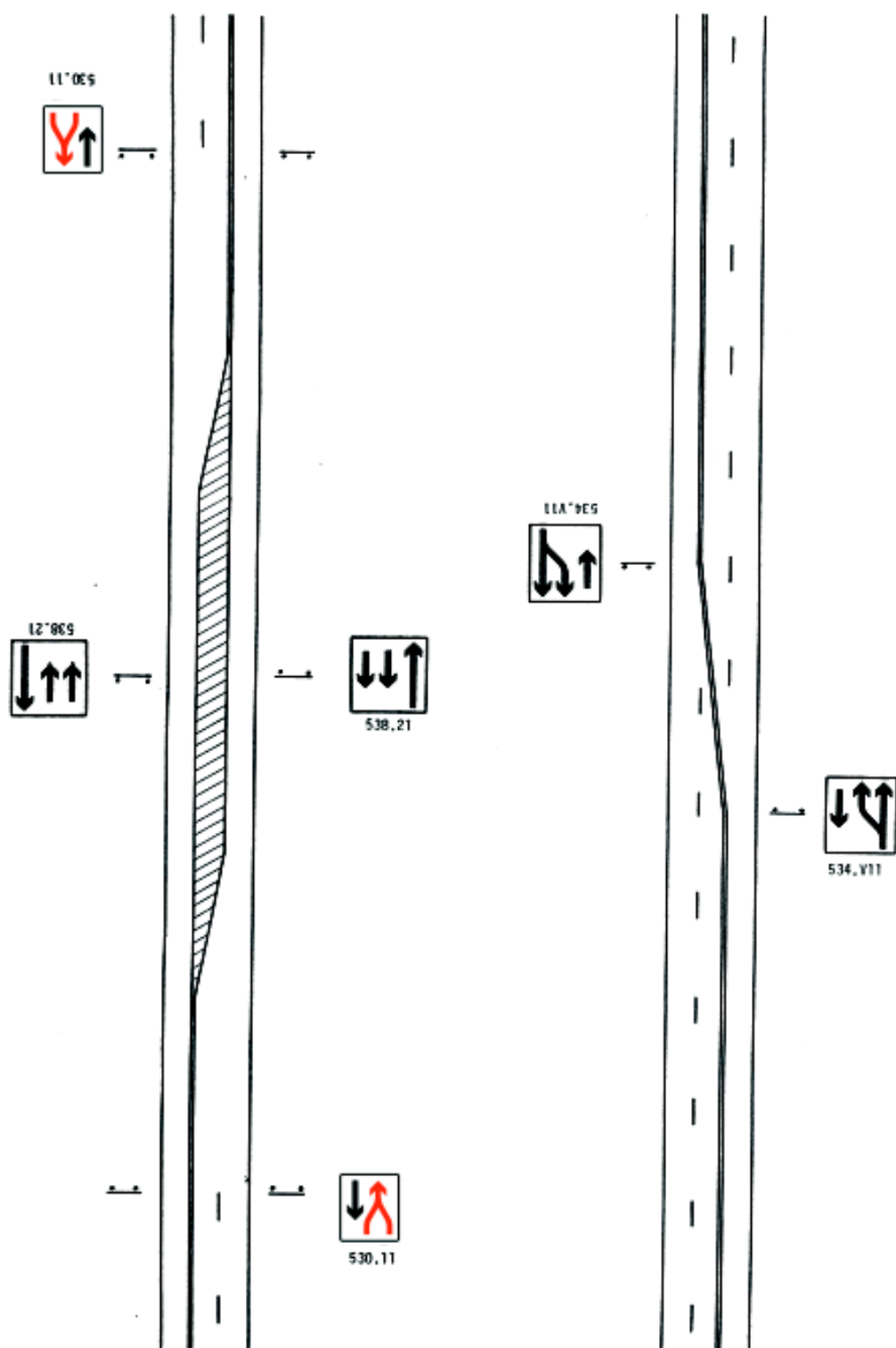
Skilting av forbikjøringsfelt og overgang mellom fire-felts og to-felts veg er vist i figur 3.8, 3.9 og 3.10 (se også skilt 534 og 538).

Størrelse og utforming

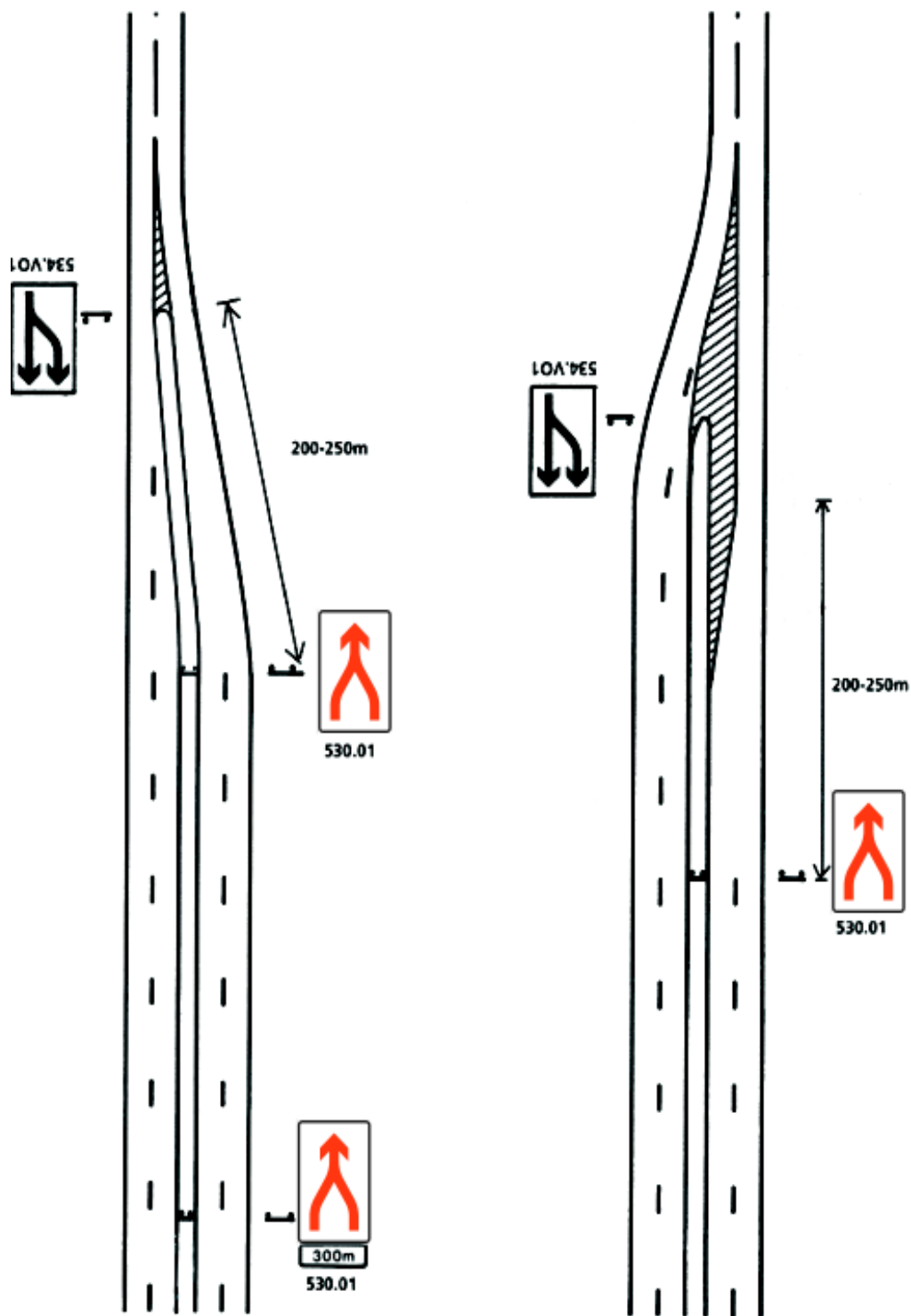
Skiltene 530.01 og 530.11 utformes etter skiltmønster M 1986. Andre symbolkombinasjoner skal ikke brukes. Skiltene har hvit bunn og sort bord. Flettesymbolet er rødt, pil for motgående trafikk er sort.

Figur 3.9 Skilting av forbikjøringsfelt i mot-satte retninger

Figur 3.10 Skilting av overgang mellom fire-felts og tofelts veg (fartsgrense større eller lik 80 km/t)

531 Felt for fartsøkning

Størrelse:
Varierer

531.102

Utforming:
Se teksten

Vedtaksmyndighet:
Rv Vegsjefen
Fv Vegsjefen
Kv Formannskapet
Pv Vegsjefen

531.202

Skiltet angir at felt for fartsøkning føres inn på annet kjørefelt med gjensidig tilpassing i samsvar med trafikkreglernes bestemmelser.

Anvendelse

Skilt 531 anvendes der en veg føres inn på annen veg via fartsøkingsfelt, slik at bestemmelsene i trafikkreglene § 8 nr. 2 gjelder.

Skilt 531 skal bare benyttes for fartsøkingsfelt som har tilstrekkelig god standard til at trafikkreglernes bestemmelser kan følges. Feltet må være minimum 3,0 m bredt i følgende lengde fra det punkt hvor kjørefeltene møtes:

Stigning %	Lengde (m) ved fartsgrense:	
	80 – 90 km/t	60 – 70 km/t
> - 4	>100	>50
- 4 til + 4	>140	>75
>+ 4	>170	>100

Figur 3.11 Minimumslengder for fartsøkingsfelt

Hvis disse krav ikke oppfylles, må innkjøringen skiltes med skilt 202 "Vikeplikt". Utilstrekkelige fartsøkingsfelt bør ombygges slik at utformingen er i samsvar med skilttingen.

Skilt 531 skal inntil videre bare anvendes for fartsøkingsfelt i planskilte kryss.

Skilt 531.1 settes opp på den gjennomgående veg. Skiltet plasseres på høyre side av kjørebanelen, 50-100 m foran det punkt hvor fartsøkingsfeltet slutter seg til det gjennomgående kjørefeltet. På flerfelts veg kan skiltet settes opp på begge sider av kjørebanelen.

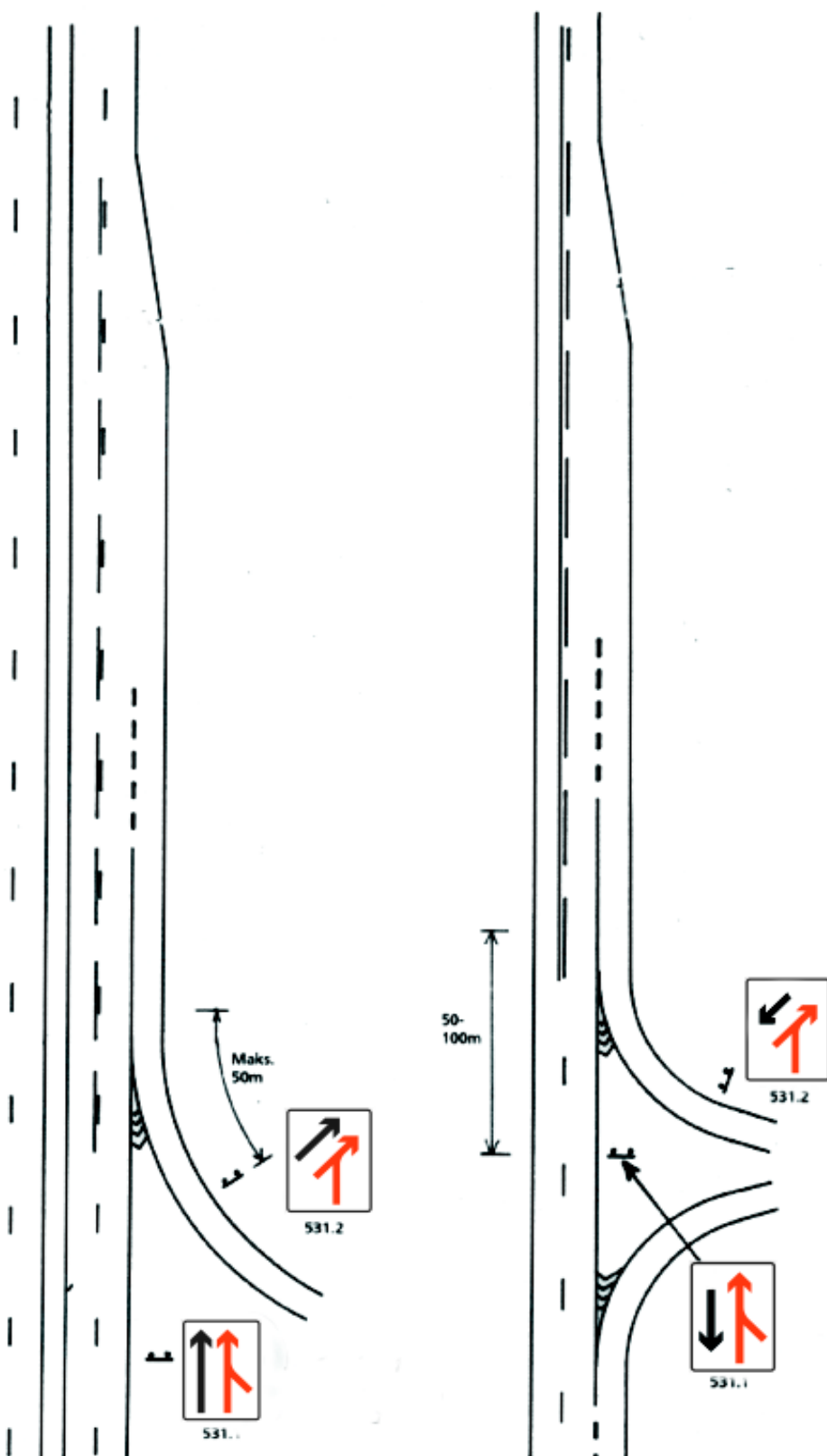
Skilt 531.2 settes opp på tilkjøringsvegen til fartsøkingsfeltet. Skiltet plasseres på høyre side av kjørebanelen, i så god avstand foran fartsøkingsfeltet at det ikke kan sees eller misoppfattes fra gjennomgående veg. På lange ramper kan skiltet stå inntil 50 m foran det punkt hvor fartsøkingsfeltet slutter seg til det gjennomgående kjørefeltet.

Eksempler på plassering av skilt 531 er vist i figur 3.12

På forkjøringsveg varsler skilt 531 om at trafikkreglernes bestemmelser om kjøring ved fartsøkingsfelt gjelder, det vil si at trafikk i fartsøkingsfeltet ikke er pålagt vanlig vikeplikt. For å unngå misforståelser bør skilt 206 ikke gjentas umiddelbart etter avslutning av fartsøkingsfeltet. Dersom alle kryss på en vegstrekning har fartsøkingsfelt med skilt 531, skal skilt 206 ikke gjentas mellom kryssene.

Størrelse og utforming:

Skilt 531 utformes med standardsymbolene 13 og 14, se figur 3.6. Disse kombineres med pilsymbolene 10, 11, 19 og 20 etter de regler som er gitt i avsnittet med generelle bestemmelser for skiltene 530-538. Skiltene har hvit bunn og sort bord. Symbolene 13 og 14 er røde, andre pilsymboler er sorte.

Figur 3.12 Skilting av fartsøkningfelt

Det er utarbeidet skilmønstre for følgende symbolkombinasjoner:

531.102 (M1987) Størrelse: 112 x 150 cm

531.202 (M1987) Størrelse: 100 x 126 cm

Ved andre symbolkombinasjoner skal avstandene mellom standardsymbolene og mellom symboler og bord være de samme som på skilmønstrene.

532 *Kjørefelt slutter*

Størrelse:
Se teksten

Utforming:
Se teksten

Bordbredde:
30 mm

Vedtaksmyndighet:
Rv Vegsjefen
Fv Vegsjefen
Kv Formannskapet
Pv Vegsjefen

532.V01

532.H02

Kjørende i felt som slutter, skal skifte felt og har vikeplikt i samsvar med trafikkreglens bestemmelser.

Anvendelse:

Skilt 532 anvendes for å varsle om at kjørefelt slutter ved kjørefeltavslutninger hvor trafikkreglens bestemmelser om fletting ikke skal gjelde. Skiltet pålegger de kjørende i feltet som slutter å foreta feltskifte med vikeplikt.

Skilt 532 skal alltid benyttes ved avslutning av krabbefelt. Skiltet brukes også når kollektivfelt opphører mellom vegkryss, slik at all trafikk i kollektivfeltet må foreta feltskifte.

På veg med tre eller flere kjørefelt i samme retning skal skilt 532 benyttes i stedet for skilt 530 ved reduksjon av antall kjørefelt. Skilt 532 benyttes også når et felt på veg med flere felt i samme retning stenges på grunn av vegarbeid, og det ikke er mulig å utforme innsnevringen slik at fletting kan benyttes.

Skilt 532 plasseres 50-200 m før kjørefel-

tet avsluttes, avhengig av fartsnivået på stedet. Avstanden bør angis på underskilt 802. På motorveger skal skiltet forvarsles i en avstand på 200-300 m (400-500 m foran kjørefeltavslutningen) med skilt 532 og underskilt 802 "Avstand". Forvarsling kan også benyttes på andre veger. Skiltene skal settes opp på begge sider av kjørebanelen når de varsler om avslutning av vanlig kjørefelt.

Eksempler på skilting av krabbefelt og kollektivfelt er vist i figur 3.13.

Størrelse og utforming:

Skilt 532 utformes med standardsymbolene 15 eller 16 kombinert med pilsymbolene 10 og 11, se figur 3.6. Symbolene kombineres etter de regler som er gitt i avsnittet med generelle bestemmelser for skiltene 530-538. Skiltet har hvit bunn og sort bord. Symbolene 15 og 16 er røde, andre pilsymboler er sorte.

Det er utarbeidet skilmønstre for følgende symbolkombinasjoner:

532.H01 (M 1986) Størrelse: 108 x 150 cm

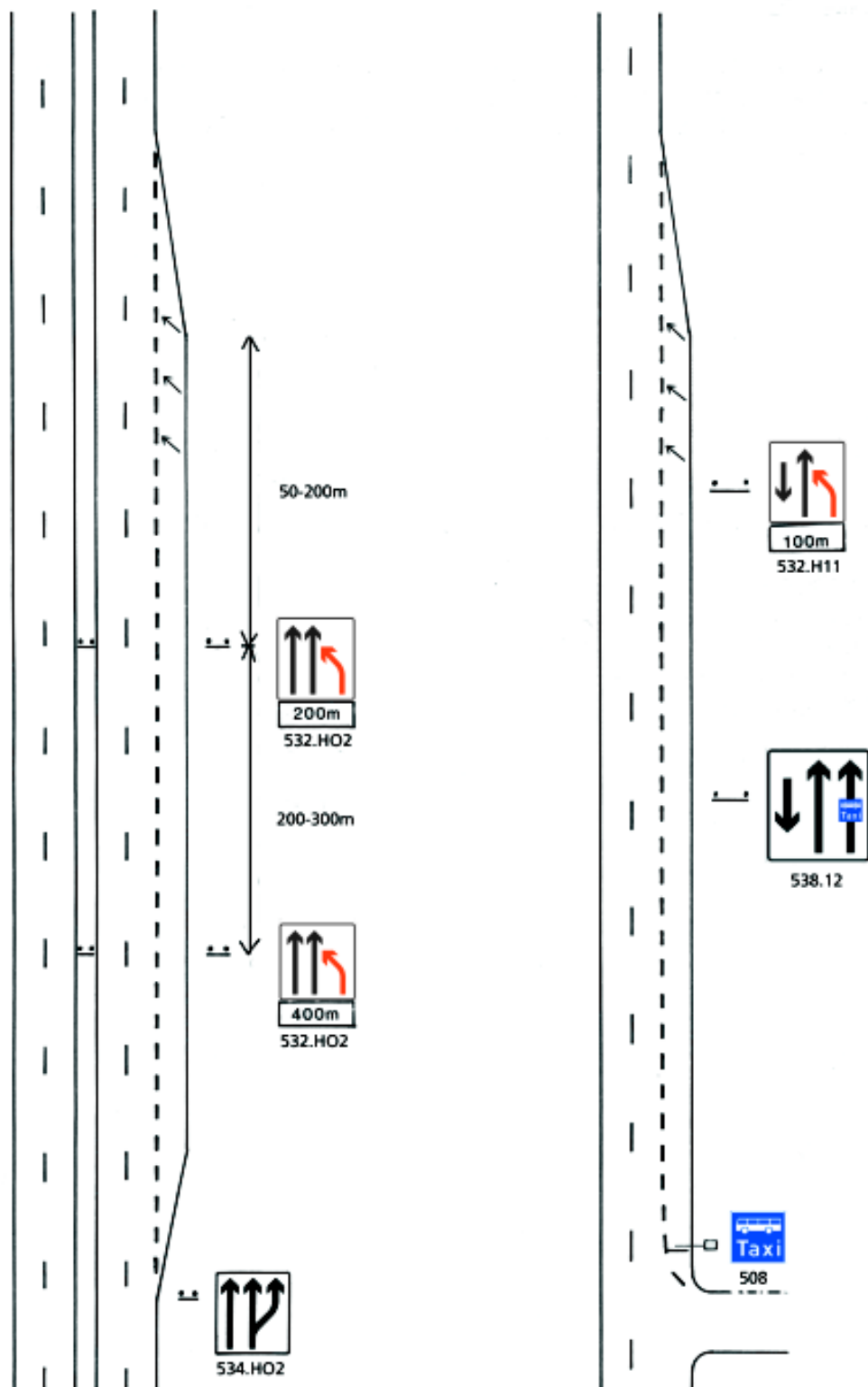
532.V01 (M 1986) Størrelse: 108 x 150 cm

532.H02 (M 1986) Størrelse: 148 x 150 cm

532.H11 (M 1986) Størrelse: 148 x 150 cm

532.V11 (M 1986) Størrelse: 148 x 150 cm

Ved andre symbolkombinasjoner skal skilthøyden, og avstandene mellom standard-symbolene og mellom symboler og bord, være de samme som på skilmønstrene.

Figur 3.13 Skilting av avslutning av krabbefelt og kollektivfelt

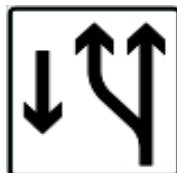
534 Kjørefelt begynner

Størrelse:
Se teksten

Utforming:
Se teksten

Bordbredde:
30 mm

Vedtaksmyndighet:
Rv Vegsjefen
Fv Vegsjefen
Kv Formannskapet
Pv Vegsjefen

534.V11

534.H02

Anvendelse:

Skilt 534 anvendes for å vise at ekstra kjørefelt begynner på vegstrekning utenom vegkryss. Skiltet skal ikke brukes for å angi ekstra kjørefelt foran vegkryss - jf. skilt 706 "Sideplassert kjørefeltskilt" og 724 "Overhengende kjørefeltskilt", eller kollektivfelt som begynner utenom vegkryss.

Skilt 534 skal settes opp ved begynnelsen av vanlig forbikjøringsfelt på tofeltsveg (skilt 534.V11), og foran krabbefelt på veg med to eller flere kjørefelt i kjøreretningen (f.eks. skilt 534.H02). Eksempler på skilting av slike felt er vist i figurene 3.8, 3.9 og 3.13.

Skilt 534 plasseres på høyre side av vegen, umiddelbart foran det sted vegutvidelsen starter.

Størrelse og utforming:

Skilt 534 utformes med standardsymbolene 21 eller 22, eventuelt kombinert med pil-symbolene 10 og 11, se figur 3.6. Symbolene

kombineres etter de regler som er gitt i avsnittet med generelle bestemmelser for skiltene 530-538. Skiltet har hvit bunn, sort bord og sorte symboler.

Det er utarbeidet skiltmønstre for følgende symbolkombinasjoner:

534.H01 (M 1986) Skiltstørrelse: 100 x 150 cm

534.V01 (M 1986) Skiltstørrelse: 100 x 150 cm

534.H02 (M 1986) Skiltstørrelse: 140 x 150 cm

534.H11 (M 1986) Skiltstørrelse: 140 x 150 cm

534.V11 (M 1986) Skiltstørrelse: 140 x 150 cm

Ved andre symbolkombinasjoner skal skilthøyden, og avstandene mellom standard-symbolene og mellom symboler og bord, være de samme som på skiltmønstrene.

536 Påkjøring fortsetter i eget kjørefelt

Størrelse:
Se teksten

536.101

Utforming:
Se teksten

Vedtaksmyndighet:
Rv Vegsjefen
Fv Vegsjefen
Kv Formannskapet
Pv Vegsjefen

536.201

Anvendelse:

Skilt 536 anvendes for å vise at kjørebanelen føres sammen med annen kjørebane i samme kjøreretning, og at alle kjørefelt i kjøreretningen føres videre som egne felt. Det vanligste tilfelle er at påkjøringsveg (rampe) fortsetter i eget kjørefelt parallelt med kjørefeltene på den gjennomgående veg.

Skilt 536 kan anvendes når kjørefeltene fortsetter parallelt over en lengde på minst 300 m. Dersom ett av feltene avsluttes tidligere, bør det betraktes som fartsøkingsfelt og skiltes med skilt 531 "Felt for fartsøkning".

For **vekslingsstrekninger** kortere enn 300 m bør inntil videre en eventuell anvendelse av skilt 536 diskuteres med Vegdirektoratet.

Skilt 536.1 settes opp på den gjennomgående veg, og skilt 536.2 settes opp på den tilsluttende veg. Symbolene tilpasses den aktuelle situasjon. Dersom ingen av kjørebanelene kan betraktes som gjennomgående i forhold til den andre, kan skilt 536.2 settes opp på begge veger i "speilvendte" utgaver.

Skiltene plasseres på høyre side av kjørebanelen, 50-100 m foran sammenføringen av vegene. På flerfelts veg kan skiltet settes opp på begge sider av kjørebanelen.

Eksempler på anvendelse av skilt 536 er vist i figur 3.14.

Størrelse og utforming:

Skilt 536 utformes med standardsymbolene 17 og 18, se figur 3.6. Disse kombineres med pilsymbolene 10, 11, 19 og 20 etter de regler som er gitt i avsnittet med generelle bestemmelser for skiltene 530-538. Skiltene har hvit bunn, sort bord og sorte symboler.

Det er utarbeidet skilmønstre for følgende symbolkombinasjoner:

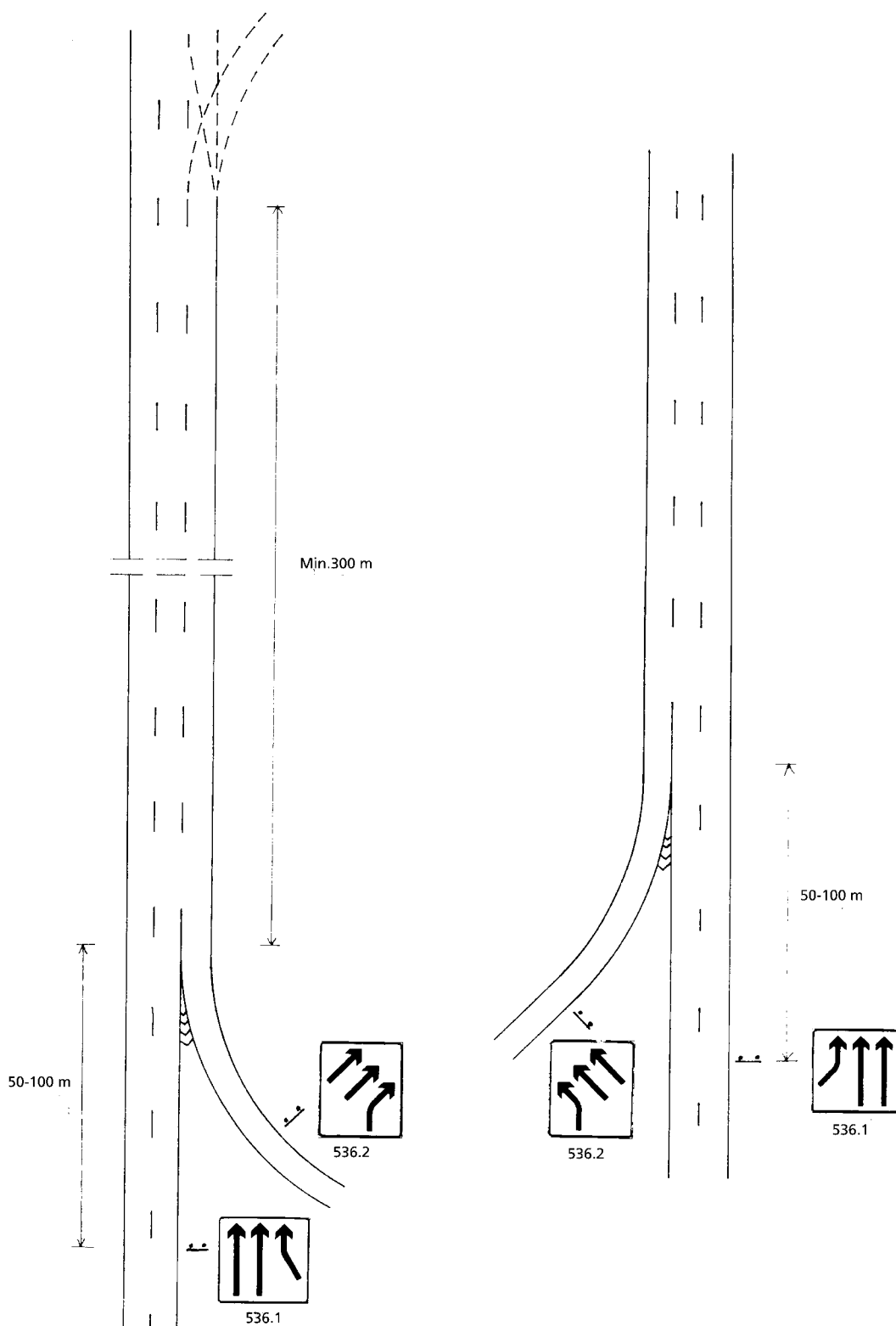
536.101 (M1987) Størrelse: 112 x 150 cm

536.102 (M1987) Størrelse: 148 x 150 cm

536.201 (M1987) Størrelse: 100 x 126 cm

536.202 (M1987) Størrelse: 112 x 150 cm

Ved andre symbolkombinasjoner skal avstandene mellom standardsymbolene og mellom symboler og bord være de samme som på skilmønstrene.

Figur 3.14 Eksempler på anvendelse av skilt 536

538 Kjørefeltinndeling

Størrelse:
Se teksten

Utforming:
Se teksten

Bordbredde:
30 mm

Vedtaksmyndighet:
Rv Vegsjefen
Fv Vegsjefen
Kv Formannskapet
Pv Vegsjefen

538.12

Skiltet angir antall kjørefelt på kjørebanelen, og kjøreretningen for de enkelte felt. Spesielle reguleringer som gjelder for enkelte felt kan være vist på skiltet.

Anvendelse:

Skilt 538 anvendes for å vise uvanlig bruk av kjørebanelen på vegstrekning utenom vegkryss. Skiltet skal ikke brukes for å angi antall kjørefelt og bruken av disse foran vegkryss - jf. skilt 706 "Sideplassert kjørefeltskilt" og 724 "Overhengende kjørefeltskilt".

På veg med tre kjørefelt og tovegstrafikk benyttes skilt 538 for å vise antall kjørefelt i hver retning, og plasseres hvor det anses nødvendig å minne trafikantene om kjøreretningen i de enkelte felt. Skiltet skal ikke settes opp for å vise at forbikjøringsfelt eller annet ekstra kjørefelt begynner - jf. skilt 534 "Kjørefelt begynner".

På strekning med kollektivfelt kan pil-symbolet for kollektivfeltet suppleres med

miniatyrskilt av skilt 508 "Kollektivfelt" for å minne trafikantene om feltbruken. Tilsvarende kan f.eks. miniatyr av skilt 314 "Høydegrense" benyttes for å forvarsle om spesiell høydebegrensning for ett av flere felt i samme retning.

Skilt 538 kan imidlertid ikke benyttes for å innføre spesielle reguleringer av feltbruken. Dette må skje med de ordinære trafikkregulerende skilt på det sted reguleringen gjelder eller begynner å gjelde. Kollektivfelt må altså innføres med skilt 508 "Kollektivfelt", og eventuell høydebegrensning med skilt 314 "Høydegrense".

Eksempler på bruk av skilt 538 er vist i figurene 3.8, 3.9 og 3.13.

Størrelse og utforming:

Skilt 538 utformes med standardsymbolene 10 og 11, se figur 3.6. Symbolene kombineres etter de reglene som er gitt i avsnittet med generelle bestemmelser for skiltene 530-538. Skiltet har hvit bunn, sort bord og sorte pilsymboler.

Det er utarbeidet skilmønstre for følgende symbolkombinasjoner:

538.12 (M 1986) Størrelse: 140 x 150 cm

538.21 (M 1986) Størrelse: 140 x 150 cm

Ved andre symbolkombinasjoner skal skilthøyden, og avstandene mellom pilsymbolene og mellom symboler og bord, være de samme som på skilmønstrene.

Miniatyrskilt for spesiell regulering av et kjørefelt skal felles inn midt på pilarmen for den aktuelle kjørefelt-pil. Miniatyrskiltet skal ha sine riktige farger, og bredde (diameter) lik 36 cm.

540 Gatetun

Størrelse:
70 x 50 cm

Utforming:
M 1980

Bordbredde:
12 mm

Vedtaksmyndighet:
Rv Vegsjefen
Fv Vegsjefen
Kv Formannskapet
Pv Vegsjefen

Skiltet angir grense for område hvor trafikkreglens bestemmelser om gatetun gjelder. Skiltet angir dessuten at utformingen av området er slik at kjøring bare kan skje forsvarlig med meget lav hastighet. Hindringer er ikke særlig merket eller varslet.

Skiltet gjelder til det bli opphevet av skilt 542 "Slutt på gatetun".

Anvendelse:

Skiltet er forbeholdt boligområder hvor det iverksettes spesielle fysiske tiltak for å etablere et uteareal for alle trafikantkategorier hvor all kjøring skjer på fotgjengernes vilkår.

Før skiltet kan tas i bruk, skal følgende betingelser være tilfredsstillende:

1. Området skal ikke ha gjennomgangstrafikk.
2. Ingen bolig innenfor sonen bør ha lengre kjøreavstand enn 300 m langs den mest hensiktsmessige veg ut av sonen.
3. Vegene i området skal være utformet uten

oppdeling i kjørebane og gangbane (fortau). Det skal derfor ikke være noe gjennomgående høydeforskjell i vegens tverrprofil.

4. Fartsdempende tiltak som tillater passasje av alle kjøretøykategorier som har behov for å kjøre i området, må etableres.
5. Biloppstillingsplasser skal være spesielt oppmerket.
6. Inn-/utkjøringstilknypning til vegnettet utenom området skal skje ved kryssing av kantstein.

Anbefalinger for utforming av gatetun er gitt i Håndbok - 101 TRAFIKKSANERING.

542 Slutt på gatetun

Størrelse:
70 x 50 cm

Utforming:
M 1980

Bordbredde:
12 mm

Vedtaksmyndighet:
Rv Vegsjefen
Fv Vegsjefen
Kv Formannskapet
Pv Vegsjefen

Skiltet angir at skilt 540 "Gatetun" ikke lenger gjelder.

Anvendelse:

Skiltet settes opp på høyre vegside ved utkjøring av område som er skiltet med skilt 540 "Gatetun" før innkjøring over kantstein på kryssende veg.

544 Tettbygd strøk

Størrelse:
100 x 72 cm

Utforming:
M 1980

Vedtaksmyndighet:
Vegsjefen/kommunen

Skiltet angir grense for område hvor vegtrafikklovens bestemmelser om tettbygd strøk gjelder.

Skiltet gjelder til det blir opphevet ved skilt 546 "Slutt på tettbygd strøk"

Anvendelse:

Skiltet kan anvendes for mindre og middels store tettsteder med klar avgrensning av det tettbygde området. Områdets utstrekning, målt langs de viktigste gjennomgående rutene, bør ikke overstige 5 km.

Skiltet oppsettes på alle innfartsveger til tettstedet, og skal plasseres på de steder hvor trafikkforholdene tilsier at høyeste tillatte hastighet skal være 50 km/t. Dette gjelder selv om tilgrensende områder før en kommer til dette sted, isolert sett, må anses som tettbygd strøk. Slike tilgrensende områder må skiltes særskilt på avkjøringsvegene fra innfartsvegene.

Innenfor områder skiltet med skilt 544 kan veger med god teknisk og miljømessig standard være skiltet med høyere fartsgrense enn 50 km/t, og veger med lav sikkerhetsmes-

sig standard kan ha lavere fartsgrense enn 50 km/t. Videre kan det etableres gatetun (skilt 540) og fartsgrensesoner 30 km/t (skilt 366) innen tettbygd strøk sone. Omfanget av slike avvikende fartsreguleringer må imidlertid ikke bli så stort at det uthuler betydningen av tettbygd strøk-skiltingen, og må ikke omfatte mer enn halvparten av veggstrekningene innenfor det området som er skiltet som tettbygd strøk.

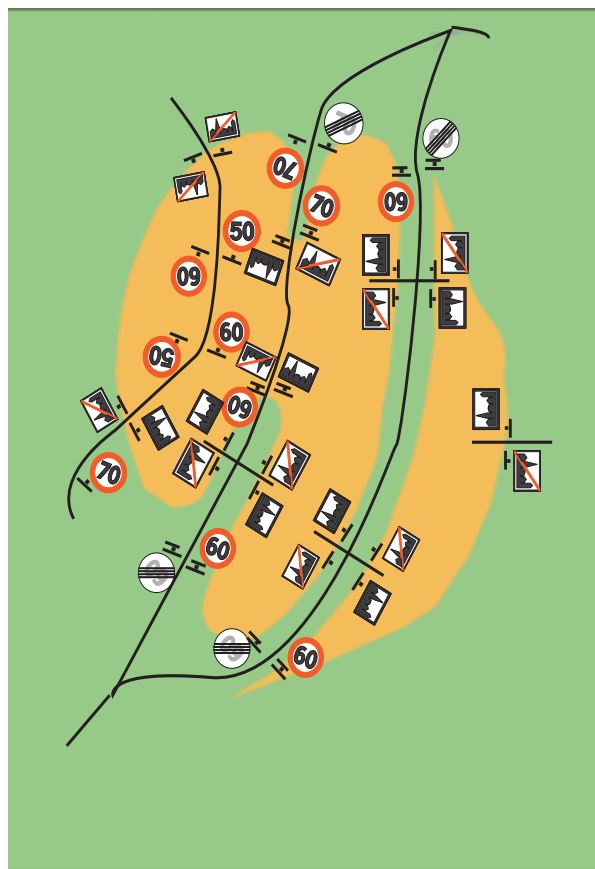
Der en hovedveg har høyere fartsgrense enn 50 km/t gjennom hele tettbygd strøk området, bør den holdes utenfor det området som skiltes med skilt 544. Det må i alle tilfeller unngås at skilt 544 umiddelbart etterfølges av skilt 362 "Fartsgrense" med annen fartsgrense enn 50 km/t.

Prinsippskisse som viser hvordan skilt 544 kan brukes er vist i figur 3.15.

Skilt 544 bør vanligvis plasseres på begge sider av kjørebanelen. På smale veger med liten trafikk er det tilstrekkelig å plassere skiltet på høyre side.

Skilt 712 "Stedsnavnskilt" kan plasseres under skilt 544. Andre trafikkskilt skal ikke plasseres sammen med skilt 544.

Skilt 544 oppheves med skilt 546 "Slutt på tettbygd strøk".

Figur 3.15 Prinsippskisse for bruk av skilt 544

546 Slutt på tettbygd strøk

Størrelse:
100 x 72 cm

Utforming:
M 1980

Vedtaksmyndighet:
Vegsjefen/kommunen

Skiltet angir at skilt 544 "Tettbygd strøk" ikke lenger gjelder.

Anvendelse:

Skiltet settes opp på høyre veggside ved utkjøring av område som er skiltet med skilt 544 "Tettbygd strøk". Skiltet kan plasseres på baksiden av skilt 544 når dette er oppsatt på begge sider av vegen.

552 Parkering

Størrelse:
50 x 50 cm

Utforming:
M 1969

Bordbredde:
12 mm

Vedtaksmyndighet:
Politiet/veg sjefen

Skiltet angir at parkering er tillatt på stedet, dersom parkeringen ikke er i strid med trafikkreglens bestemmelser om stans eller parkering.

Har skiltet underskilt 828 "Utstrekning av stans- og parkeringsregulering" er det likevel tillatt å parkere i anvist retning selv om parkeringen er i strid med trafikkreglens bestemmelser om stans og parkering.

Dersom underskilt angir at parkering er forbeholdt bestemte kjøretøy- eller trafikantgrupper, er parkering forbudt for andre.

Er skiltet plassert på eller ved særskilt avgrenset område, f.eks. parkeringsplass, gjelder skiltet for hele området. Ellers gjelder skiltet bare på den side av vegen hvor det er satt opp. Skiltet gjelder da fra der det er plassert og videre i kjøreretningen fram til nærmeste vegkryss eller til nytt skilt 552 "Parkering", skilt 370 "Stans forbudt", skilt 372 "Parkering forbudt" eller til skilt 376 "Parkeringsone".

På veg med envegskjøring kan skiltet være satt opp på venstre side alene.

Dersom miniatyr av skiltet, evt. med underskilt, er anbrakt på parkometer eller parkometerstolpe betyr dette at parkering er tillatt i overensstemmelse med særlige re-

gler om avgiftsparkering. Skiltet gjelder da for vedkommende parkeringsfelt uten hensyn til trafikkreglens bestemmelser om stans og parkering.

Anvendelse:

Skilt 552 "Parkering" anvendes for å vise at parkering er tillatt, med eller uten begrensninger av parkeringsadgangen. Eventuelle begrensninger angis på underskilt.

Uten underskilt som angir utstrekning eller vilkår for parkeringen kan skilt 552 bare anvendes for å vise at vegutvidelse eller opparbeidet plass kan brukes til parkering, og for forvarsling og vegvisning til parkeringsplass.

Annen anvendelse av skilt 552 er begrenset til følgende (med underskilt som angitt nedenfor):

- Tillate parkering på steder hvor stans eller parkering er forbudt etter trafikkreglene.
- Reservere parkering for bestemte trafikant- eller kjøretøygrupper.
- Begrense tillatt parkeringstid.
- Angi at parkering bare er tillatt mot betaling av avgift.
- Angi kombinasjoner av disse reguleringsgene.

Opphevelse av trafikkreglens stans- og parkeringsforbud

Trafikkreglens bestemmelser om stans og parkering kan oppheves ved bruk av skilt 552 med underskilt 828 "Utsrekning av stans- og parkeringsregulering" (jf. skiltforskriftens bestemmelser for skilt 552). Eksempler på slik regulering er tillatelse til parkering på forkjørsveg utenfor tettbygd strøk, eller på gjennomgående veg i T-kryss.

Skilt 552 med underskilt 828.3 plasseres der forbudet etter trafikkreglene begyn-

ner å gjelde, eller på det sted på forbudsstrekningen hvorfra forbudet ønskes opphevet. Dersom reguleringen skal opphøre før vegkryss eller annen skiltet parkeringsregulering, oppsettes skilt 552 med underskilt 828.2 på dette sted. Skilt 828 skal settes under eventuelle andre underskilt.

De trafikksikkerhetsmessige og avviklingsmessige konsekvenser av slik regulering må vurderes nøye. Videre må en unngå bruk av skiltkombinasjonen 552/828 for andre formål enn å gjøre unntak fra trafikkreglene.

Begrenset gyldighetstid

Gyldighetstiden for skilt 552 kan begrenses når skiltet anvendes for å reservere parkering, begrense tillatt parkeringstid, eller angi avgiftsparkering. Til dette benyttes underskilt 834 "Kombinert regulering".

Tidsrommet for gyldighet angis øverst på underskiltet i hele timer fra 00 til 24. Svarte tall gjelder hverdag unntatt lørdag, svarte tall i parentes gjelder lørdag, røde tall gjelder søndag, helligdag og offentlig høytidsdag.

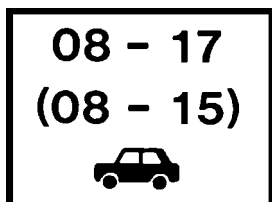
Reservert parkering

Parkering kan reserveres for bestemte trafikant- eller kjøretøygrupper ved underskilt 807 "Symbol". For grupper som ikke faller inn under symbolene på skilt 807 kan parkering reserveres ved underskilt 808 "Tekst" med tekst "for .....", f.eks. "for taxi".

Alternativt kan angis den eller de grupper som ikke har lov å parkere ved underskilt 834 "Kombinert regulering" med skilt 372 i miniatyr og tekst "for .....", f.eks. "for lastebil".

Dersom reguleringen bare skal gjelde til visse tider av døgnet, benyttes underskilt 834 "Kombinert regulering" - se avsnittet om begrenset gyldighetstid.

Eksempler på underskilt for bestemte kjøretøy:

Mandag til fredag mellom 08 og 17, og lørdag mellom 08 og 15 er parkering bare tillatt for personbiler. Utenom disse tidsrom kan alle parkere.

Mandag til fredag mellom 08 og 17, og lørdag mellom 08 og 15 er parkering tillatt for alle unntatt lastebiler. Utenom disse tidsrom kan også lastebiler parkere.

Begrensning av tillatt parkeringstid

Parkeringstiden kan begrenses ved underskilt 834 "Kombinert regulering" med skilt 372 "Parkering forbudt" i miniatyr og tekst "over ..... min." eller "over ..... time(r)". Parkeringstid under én time angis i minutter; over én time i hele timer.

Dersom reguleringen bare skal gjelde til visse tider av døgnet, angis dette øverst på underskiltet - se avsnittet om begrenset gyldighetstid.

Eksempel på underskilt for begrenset parkeringstid:

Mandag til fredag mellom 08 og 17 er parkering tillatt i inntil 2 timer. Utenom dette tidsrom er det ikke begrensning av parkeringstiden.

Ved avgiftsbelagt parkering skal begrenset parkeringstid angis på annen måte - se nedenfor.

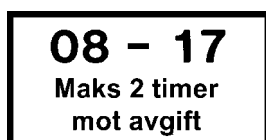
Avgiftsbelagt parkering

Avgiftsbelagte parkeringsplasser hvor parkeringstiden ikke er begrenset angis med underskilt 830 "Avgiftsparkering".

Begrenset parkeringstid angis med underskilt med tekst "Maks. .... min. mot avgift" eller "Maks. .... time(r) mot avgift".

Dersom reguleringen bare skal gjelde til visse tider av døgnet, benyttes underskilt 834 "Kombinert regulering" - se avsnittet om begrenset gyldighetstid.

Eksempel på underskilt for avgiftsbelagt parkering:

Mandag til fredag mellom 08 og 17 er parkering tillatt i inntil 2 timer mot betaling av avgift. Utenom dette tidsrom er det ikke begrensning av parkeringstiden, og det skal ikke betales avgift.

Parkometerplass angis ved miniatyr av skilt 552 og underskilt, anbragt på parkometeret eller parkometerstolpen.

Kombinerte reguleringer

Reservert parkering kan kombineres med begrensning av parkeringstid, eller med avgiftsbelagt parkering, ved bruk av underskilt 834 "Kombinert regulering". Gyldighetstiden for reguleringene angis øverst på underskiltet i hele timer fra 00 til 24 - se avsnitt om begrenset gyldighetstid.

Behovet for slike kombinerte reguleringer må vurderes nøye i hvert enkelt tilfelle. Av hensyn til trafikantenes forståelse og etterlevelse av skiltingen er det meget viktig å unngå kompliserte reguleringer.

Ulike reguleringer for ulike tidsrom bør unngås. Hvis dette unntaksvis må gjennomføres, skal reguleringene adskilles på underskiltet med en enkel horisontal linje. Mer enn to ulike reguleringer skal ikke angis.

Eksempler på underskilt for kombinerte reguleringer:

Mandag til fredag mellom 08 og 17 og lørdag mellom 08 og 15 er parkering tillatt for alle, unntatt vogntog, i inntil 2 timer mot avgift. Utenom disse tidsrom kan alle parkere uten å betale avgift, og over 2 timer.

Mandag til fredag mellom 08 og 17 er parkering tillatt bare for bevegelseshemmede, og bare i inntil 2 timer. Utenom dette tidsrom kan også andre parkere, og over 2 timer.

Parkering er tillatt for bevegelseshemmede, men parkeringstiden er begrenset til 2 timer mellom 08 og 17 på hverdager unntatt lørdag. For alle andre er det forbudt å parkere hele døgnet alle ukedager.

Opplysninger om hvordan kjøretøyer skal parkeres kan gis ved en skisse på nederste del av underskiltet, adskilt av en dobbel, horisontal linje. Under skissen kan skilt 372 gjengis i miniatyr sammen med teksten "Utenfor viste plasser".

Vegvisning

Skilt 552 kan brukes i miniatyr på lokalvegviser (skilt 722.3). Avstander over 0,2 km skal alltid angis på vegviseren.

Vegviser til parkeringshus kan i tillegg ha tekst "P-hus". Tekster som "Varemessen", "Travbanen" o.l. kan brukes på vegvisere til parkeringsplasser som hovedsakelig er anlagt for besøkende til det angitte sted.

Vegviserne skal ellers utformes og plasseres i samsvar med bestemmelsene for andre vegvisere - se skilt 722 "Vegviser".

Forvarsling

Parkeringsplasser langs hovedveger kan forvarsles med skilt 552 og underskilt 810 "Svingpil".

Foran vegkryss og avkjørsler vurderes behovet for forvarsling på samme måte som for vanlige orienteringstavler. Forvarsling bør skje med skilt 552 i miniatyr på skilt 720.4 "Orienteringstavle", som da skal ha hvit bunnfarge. Skiltet plasseres i samme avstand foran avkjøringspunktet som vanlige orienteringstavler, og kan plasseres sammen med vanlig orienteringstavle hvis det er hensiktsmessig.

560 Opplysningsstavle

Størrelse:
Se teksten

Utforming:
Se teksten

Vedtaksmyndighet:

Rv Vegsjefen

Fv Vegsjefen

Kv Formannskapet

Pv Vegsjefen

Skiltet kan inneholde opplysninger som er av betydning for trafikantene, og som ikke kan formidles ved andre trafikkskilt.

Ved midlertidig regulering kan skiltet ha orange bunn, sort bord og sort symbol eller tekst.

Anvendelse:

Skilt 560 skal ikke benyttes til andre formål enn de som er nevnt nedenfor uten at dette er drøftet med Vegdirektoratet.

- 1 Skilt 560 kan benyttes for å meddele trafikantene at en veg eller del av veg er eller vil bli stengt for trafikk. Stengning av veg bør varsles i god tid før stengningen. Skilt som varsler om stengning (midlertidig eller permanent) og skilt som angir midlertidig stengning, skal ha oransje bunnfarge.
- 2 I forbindelse med vegarbeid kan skilt 560 anvendes for å vise vegbanens forløp forbi arbeidsstedet, eller for å gi annen viktig informasjon til trafikantene om forhold ved arbeidsstedet.

Slike skilt skal ha oransje bunnfarge.

Nærmere retningslinjer er gitt i Håndbok - 051 ARBEIDSVARSLING.

- 3 Ved nye veganlegg av noe størrelse, eller vegarbeider som i lengre tid vil være til ulempe for trafikantene, bør det som service overfor trafikantene gis informasjon om arbeidet på skilt 560. Teksten skal være så kort som mulig og fortelle:
  - 1 Hva skal gjøres, type arbeid,
  - 2 Evt. utstrekning,
  - 3 Varighet (ferdig, eller åpnes for trafikk),
  - 4 Hvem er ansvarlig for arbeidet.Skiltene skal ha oransje bunnfarge.
- 4 Ved større permanente trafikkomlegginger er det viktig å varsle trafikantene på forhånd om den forestående endring. Slik varsling kan skje ved skilt 560. Informasjonen skal være kortfattet og enkel slik at det kan oppfattes under fart, f.eks. «Trafikkomlegging fra 15. juni». Skiltene skal ha oransje bunnfarge.
- 5 Bomveg kan forvarsles med skilt 560 med tekst "Bomveg - Toll Road" og avstandsangivelse. Bomstasjon kan varsles på samme måte med teksten "Bomstasjon - Toll Plaza". Skilt 560 kan også anvendes for å vise takstene for bompassering.

Størrelse og utforming:

Skilt 560 kan vise både tekst og symboler. Symbol skal utformes som tilsvarende symbol på andre trafikkskilt.

Minste teksthøyde som kan anvendes er $H = 105$ mm. På motorveg og andre veger med tilsvarende standard og fartsnivå skal det ikke brukes mindre teksthøyde enn $H = 175$ mm.

Størrelsen av skiltet bestemmes av den

plass tekst og eventuelle symboler krever. Avstand mellom vertikal bord og tekst eller symbol skal være minst $4/7 H$. Avstand mellom horisontal bord og tekst eller symbol skal være minst $2/7 H$ til øvre bord, og minst $3/7 H$ til nedre bord. Avstand mellom ord, tallgrupper m.m. og mellom tekstlinjer skal være som angitt i Del 1 Appendix 2.

Borden skal ha avrundede hjørner og utformes etter de samme regler som for orienteringstavlene 720.1-3.

Permanente skilt 560 skal ha blå bunn og hvit tekst og bord.

Midlertidige skilt 560 som informerer om forhold ved vegen eller trafikken, eller som angir midlertidige endringer av veg- eller trafikkforholdene, skal ha oransje bunn og sort tekst og bord.

3-4. Underskilt til forbuds-, påbuds- og opplysningsskilt

3-4.0 GENERELT

De fleste forbuds- og påbudsskilt og enkelte opplysningsskilt kan ha underskilt som gir tilleggsopplysninger. Tillatte underskilt og tekster er dels gitt under de generelle bestemmelser for hver skiltgruppe og dels i beskrivelsen av de enkelte skilt. Andre underskilt enn de som gjengis i dette kapittel, kan ikke brukes uten vegsjefens godkjennelse. Det kan ikke nyttes mer enn to underskilt til hvert hovedskilt. Underskilt skal ikke settes opp uten hovedskilt. Underskilt som skjerper et hovedskilts betydning kan ikke nyttes uten tillatelse fra Vegdirektoratet.

3-4.1 UTFORMING

Underskilt er rektangulære eller kvadratiske. Underskilt har hvit bunn, sort bord og sorte symboler eller tekst, med mindre annet er fastsatt for det enkelte skilt. Underskilt for arbeidsvarsling skal ha oransje bunn, sort bord og sorte symboler eller tekst.

Underskilt med symbol

Underskilt med symbol har fast utforming og sitt eget skilmønster. Detaljer om utforming av disse er gitt i beskrivelsen av de enkelte underskilt.

Underskilt med tekst

Vanlige underskilttekster skal ha teksthøyde avhengig av hovedskiltets størrelse og er angitt for det enkelte skilt.

Høyden av underskilt med tekst bestemmes etter antall linjer med tekst og tekst-

høyden. Hver linje skal ha skilthøyde på $13/7 H$, slik at en får de skilthøyder som er gitt i figur 4.1.

Antall linjer	Teksthøyde H (mm)			
	70	105	140	175
1	130	195	260	325
2	260	390	520	650
3	390	585	780	975

Figur 4.1 Høyde (i mm) av underskilt med tekst

Bredden av underskilt med tekst bestemmes etter hovedskiltets størrelse og er gitt i figur 4.2. Etter beregning av den plass tekst og andre elementer krever, fordeles eventuell overskytende bredde likt på begge sider mellom tekst og border.

Skiltform	Hovedskilt – størrelse (mm)		
	LS	MS	SS
Trekantede skilt	650	850	1150
Runde skilt	600	800	1000

Figur 4.2 Bredde (i mm) av underskilt med tekst.

Underskilt med tekst til opplysningsskilt skal ha samme bredde som hovedskiltet.

Bordbredde på underskilt med tekst er gitt i figur 4.3. Borden på underskilt skal ikke ha avrundede hjørner.

Teksthøyde H (mm)	35	70	105	140	175
Bordbredde	5	10	10	15	15

Figur 4.3 *Bredde (i mm) av bord på underskilt med tekst*

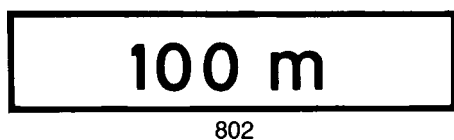
3-4.2 PLASSERING

Underskilt plasseres direkte under hovedskiltet uten avstand mellom hovedskilt og underskilt. Anvendes flere underskilt til samme hovedskilt, skal det mellom bordene på øverste og nederste underskilt være en avstand lik bordbredden. Underskilt plasseres parallelt med hovedskiltet, bortsett fra underskilt 828 «Utstrekning av stans- og parkeringsregulering» som også kan være plassert horisontalt og parallelt med kjøretningen.

3-4.3 DE ENKELTE UNDERSKILT

I det etterfølgende er gitt regler for anvendelse, størrelse og utforming for de enkelte underskilt til forbudsskilt, påbudsskilt og opplysningskilt.

802 Avstand

Underskiltet angir avstanden til det sted hvor hovedskiltet begynner å gjelde, eller til sted hvor tilsvarende hovedskilt er satt opp (forvarsling).

Anvendelse:

Der det er ønskelig å forvarse en regulering angitt med ett av skiltene som angitt nedenfor, kan dette gjøres ved å sette opp samme hovedskilt og underskilt 802.

- 306 Trafikkforbud
- 312 Breddegrense
- 314 Høydegrense
- 316 Lengdegrense
- 318 Totalvektgrense
- 320 Aksellastgrense
- 322 Boggitrykkgrense
- 324 Stopp for angitt formål
- 326 Stopp for toll
- 504 Slutt på motorveg
- 530 Sammenfletting
- 532 Kjørefelt slutter

Avstanden som angis på underskilt 802 under én kilometer skal være angitt i meter med det nærmeste av følgende avstandstall med benevning m:

25 - 50 - 75 - 100 - 150 - 200 - 250 - 300 - 400 - 500 - 600 - 800 (m)

Er avstanden én kilometer eller mer, skal dette angis i kilometer med én desimal og med det nærmeste av følgende avstandstall med benevning km:

1 - 1,3 - 1,6 - 2 - 2,5 - 3 - 4 - 5 - osv. (km)

Størrelse og utforming:

Underskilt 802 utføres i tre standardstørrelser som angitt i figur 4.4. Hovedskilt og underskilt skal være i samme størrelsesgruppe.

	Bredde b (mm) når hovedskilt er:		Høyde h (mm)	Teksth. H (mm)	Bordbr. (mm)
	fareskilt	annet enn fareskilt			
LS	650	Hovedskiltets	130	70	10
MS	850	bredde eller	195	105	10
SS	1150	diameter	260	140	15

Figur 4.4 Standardstørrelser for underskilt 802

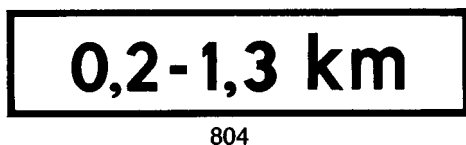
Teksten på underskilt 802 kan varieres og plasseres på skiltet som vist i figur 4.5.

Figur 4.5 Plassering av tekst på underskilt 802

804 Utstrekning

Underskiltet angir at hovedskiltet gjelder for bestemt vegstrekning. Tallene angir avstanden til vegstrekningens begynnelse og slutt.

Anvendelse:

Skilt 804 kan brukes som underskilt til skilt 334 «Forbikjøringsforbud» for å angi utstrekningen av korte forbikjøringsforbud når forholdene er slik at det ikke er hensiktsmessig å plassere skilt 336 «Slutt på forbikjøringsforbud».

Når den lengste av avstandene som angis er mindre enn 900 m, skal avstanden angis i meter med det nærmeste av følgende standardiserte avstandstall med benevning m:

25 - 50 - 75 - 100 - 150 - 200 - 250 - 300 - 400 - 500 - 600 - 800 (m)

Når den lengste av avstandene som angis er 900 m eller mer, angis begge avstander i kilometer med benevning km. Avstanden til begynnelsen av farestrekningen gis med maksimalt én desimal og avstanden til slutten med det nærmeste av følgende tall:

1 - 1,3 - 1,6 - 2 - 2,5 - 3 - 4 - 5, osv. (km)

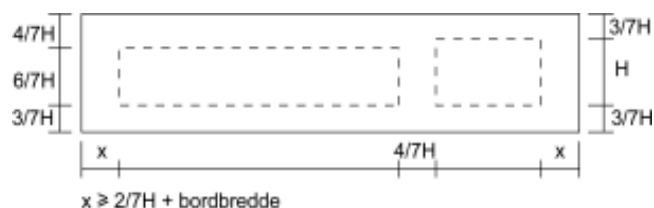
Størrelse og utforming:

Underskilt 804 utføres i tre standardstørrelser som angitt i figur 4.6. Hovedskilt og underskilt skal være i samme størrelsesgruppe.

	Bredde b (mm) når hovedskilt er:		Høyde h (mm)	Teksthøyde H (mm)	Bordbredde (mm)
	fareskilt	forbudsskilt			
LS	650	600	130	70	10
MS	850	800	195	105	10
SS	1150	1000	260	140	15

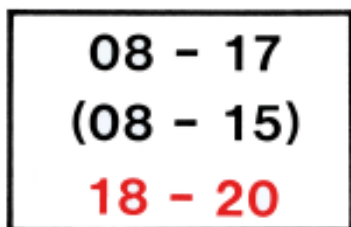
Figur 4.6 Standardstørrelser for underskilt 804

Teksten på underskilt 804 kan varieres og plasseres på skiltet som vist i figur 4.7.

Figur 4.7 Plassering av tekst på underskilt 804.

806 Tid

Underskiltet angir at hovedskiltet bare gjelder i det eller de tidsrom som er angitt med klokkeslett. Svarte tall gjelder hverdag unntatt lørdag, svarte tall i parentes gjelder lørdag, røde tall gjelder søndag, helligdag og offentlig høytidsdag.

Anvendelse:

Skilt 806 kan brukes som underskilt til følgende skilt:

306.1	"Forbudt for motorvogn"
306.4	"Forbudt for motorsykkel og moped"
306.5	"Forbudt for lastebil og trekkbil"
362	"Fartsgrense"
370	"Stans forbudt"
372	"Parkering forbudt"
508	"Kollektivfelt"

Skilt 806 skal angi tidsrommet for gyldighet av regulering angitt på hovedskilt. Gjelder regulering hele døgnet og alle ukedager, brukes ikke skilt 806.

Tiden for reguleringens gyldighet angis i hele timer mellom 00 - 24, og med:

- svarte tall for hverdager unntatt lørdag
- svarte tall i parentes for lørdager
- røde tall for søndager, helligdager og offentlige høytidsdager.

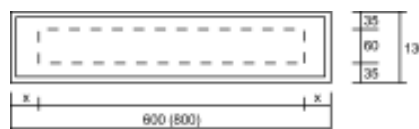
Størrelse og utforming:

Skilt 806 skal være tosidig dersom hovedskiltet er det.

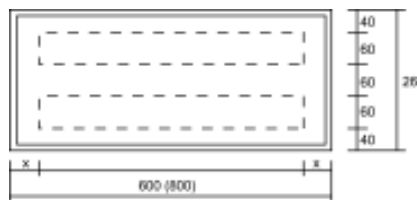
Teksthøyden som benyttes er $H = 70$ mm. For skilt med én tekstlinje gir dette en skilthøyde på 130 mm og der to tekstlinjer benyttes, blir skilthøyden 260 mm. Bordbredden er 10 mm. Skiltet er hvitt med svart bord og tekstfargen som angitt ovenfor.

Teksten (tidsangivelsen) på skilt 806 kan varieres og plasseres på skiltet som vist i figur 4.8.

a) 1 tekstlinje: ($H = 70$ mm)

b) 2 tekstlinjer: ($H = 70$ mm)

$X \geq 2/7H + \text{bordbredden}$. Tall i parentes gjelder MS.

Figur 4.8 Plassering av tekst på underskilt 806

807Symbol

Størrelse:
500 x 260 mm

Utforming:
M 1980

Bordbredde:
10 mm

807.1 Personbil

807.2 Varebil, lastebil og trekkbil

807.3 Buss

807.4 Vogntog

807.5 Kjøretøy særskilt innredet til campingbruk, samt eventuell trekkvogn

807.6 Sykkel

807.7 Motorsykkel og moped

807.8 Bevegelseshemmede

807.1

807.2

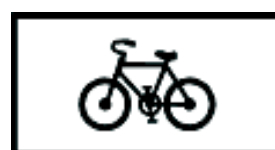
807.3

807.4

807.5

807.6

807.7

807.8

Symbol benyttet på underskilt betyr at hovedskiltets regulering eller informasjon gjelder vedkommende kjøretøy- eller trafikantgruppe.

Symbol på underskilt til skilt 552 "Parkering" betyr at parkeringen er reservert vedkommende kjøretøy- eller trafikantgruppe.

Kjøretøy- eller trafikantgruppe kan unntas fra hovedskiltets regulering med symbol brukt sammen med teksten "Gjelder ikke".

Anvendelse:

Skilt 807 skal ikke benyttes i forbindelse med andre skilt enn skilt 552 "Parkering" før nærmere retningslinjer foreligger fra Vegdirektoratet.

Skiltet kan brukes som underskilt til skilt 552 "Parkering" eller miniatyr av

dette på steder der parkering ønskes forbeholdt en spesiell trafikant- eller kjøretøygruppe. Skiltet kan ikke brukes sammen med skilt 372 "Parkering forbudt".

Se også skilt 834 "Kombinert regulering".

Skilt 807.8 brukes for å reservere parkeringsplasser for bevegelseshemmede i nær tilknytning til offentlige bygninger, forretninger, kino, teater o.l. serviceinstitusjoner.

Plassene kan benyttes av alle bevegelseshemmede som har parkeringsbevis eller særlig parkeringstillatelse i henhold til forskrift om parkering for forflytningshemmede. Det bør gjennomføres en behovsanalyse på det enkelte sted når antallet slike plasser skal fastsettes. Normalt bør det etableres minst 2 slike plasser på aktuelt sted. Skiltmyndighetene bør prioritere parkeringsbehovet for denne trafikantgruppe, slik at behovet for dispensasjon etter skiltforskriften § 28 nr. 1 tredje ledd i.f. begrenses.

808 Tekst

**Gjelder ikke
buss og taxi**

Underskiltet brukes når det ikke er hensiktsmessig å gi vedkommende regulering eller informasjon med underskilt med symbol, tall e.a.

Når det nyttes fareskilt til midlertidig skilting, f.eks. i forbindelse med vegarbeid, kan underskiltet ha oransje bunn og sort bord og tekst.

Anvendelse:

For å unngå stor variasjon i underskilttekster, bør andre tekster enn angitt i det følgende ikke brukes. Dersom behov for bruk av andre tekster oppstår, skal tillatelse innhentes fra vegsjefen.

Tekster som skjerper et hovedskilts betydning og som ikke er angitt i det følgende, skal ikke anvendes.

Skiltene 808.30-33

**Gjelder
gjennomkjøring**

808.30

**Minste kjøretøy-
avstand 50 m**

808.32

**Gjelder ikke
moped**

808.31

**Høgspenning
Livsfare**

808.33

Anvendelse:

Skiltene 808.30-33 anvendes som underskilt til enkelte forbudsskilt som spesifisert nedenfor og benyttes til å gi utfyllende bestemmelser til forbudet.

Skilt nr.	Tekst	Kan anvendes som underskilt til skilt nr.
808.30	Gjelder gjennomkjøring Gjeld gjennomkjøring	306.1, 306.5
808.31	Gjelder ikke moped Gjeld ikke moped	306.1, 306.4
808.32	Minste kjøretøyavstand ... m Minste køyreavstand ... m	318
808.33	Høgspenning Livsfare	314

Størrelse og utforming:

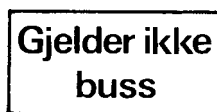
Skiltene 808.30-33 skal ha hvit bunn, sort bord og sort tekst. Skilt 808.33 utformes etter sitt skilmønster (M 1969).

Skiltene 808.30-33 utføres i to standardstørrelser som angitt i figur 4.9.

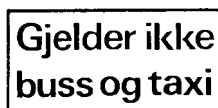
	Bredde b (mm)	Høyde h (mm)	Teksthøyde H (mm)	Bordbredde y (mm)	Antall tekst- linjer
LS	600	130	35	5	2
MS	800	260	70	10	2

Figur 4.9 Standardstørrelser for underskiltene 808.30-33

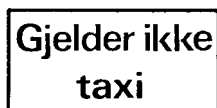
Skiltene 808.40-43

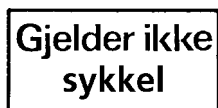
808.40

808.42

808.41

808.43

Anvendelse:

Skiltene 808.40-43 anvendes som underskilt for enkelte forbuds- og påbudsskilt som spesifisert nedenfor og benyttes til å gi unntak fra forbudet eller påbudet.

Skilt nr.	Tekst	Kan anvendes som underskilt til skilt nr.
808.40	Gjelder ikke buss Gjeld ikkje buss	306.1, 402, 404
808.41	Gjelder ikke taxi Gjeld ikkje taxi	306.1, 402, 404
808.42	Gjelder ikke buss og taxi Gjeld ikkje buss og taxi	306.1, 402, 404
808.43	Gjelder ikke sykkel Gjeld ikkje sykkel	402, 404

Størrelse og utforming:

Skiltene 808.40-43 skal ha hvit bunn, sort bord og sort tekst.

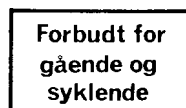
Skiltene 808.40-43 utføres i to standardstørrelser som angitt i figur 4.10.

Skiltene 808.40-42 skal ha hvit bunn, sort bord og sort tekst.
Skiltene 808.40-42 utføres i følgende standardstørrelser:

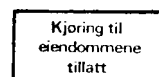
	Bredde b (mm)	Høyde h (mm)	Teksthøyde H (mm)	Bordbredde y (mm)	Antall tekstlinjer
LS	600	260	70	10	2
MS	800	390	105	10	2

Figur 4.10 Standardstørrelser for underskiltene 808.40-43

Skiltene 808.50-51

808.50

808.51

Anvendelse:

Skiltene 808.50-51 anvendes som underskilt til enkelte opplysningsskilt som spesifisert nedenfor.

Skilt nr.	Tekst	Kan anvendes som underskilt til skilt nr.
808.50	Forbudt for gående og syklende Forbode for gåande og syklande	502
808.51	Kjøring til eiendommene tillatt Køyring til eigedomane tillate	518, 520 og 522

Størrelse og utforming:

Skiltene 808.50-51 skal ha hvit bunn, sort bord og sort tekst.

Skiltene 808.50-51 utføres i to standardstørrelser som angitt i figur 4.11.

Skilt nr.	Bredde b (mm)	Høyde h (mm)	Teksthøyde H (mm)	Bordbredde y (mm)	Antall tekstlinjer
808.50	720	390	70	10	3
808.51	470	195	35	5	3

Figur 4.11 Standardstørrelser for underskiltene 808.50-51

810 Svingpil

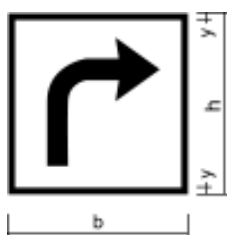
Underskiltet angir at hovedskiltet gjelder etter sving i vegkryss.

Anvendelse:

Skilt 810 anvendes som underskilt til forbudskilt, sammen med underskilt 802 «Avstand», når det er nødvendig å forvarse regulering på kryssende veg og avstanden fra krysset til reguleringen er for kort til forvarsling etter sving i krysset. Skilt 810 skal stå under skilt 802.

Størrelse og utforming:

Skilt 810 har hvit bunn, sort bord og sort symbol, og dimensjoner som angitt i figur 4.12.

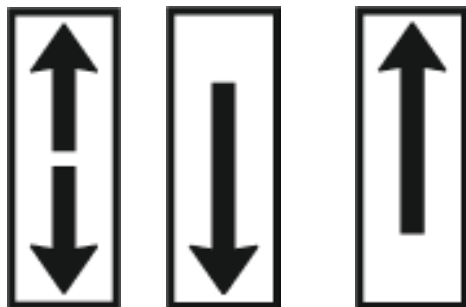

	b	h	y	Pilsymbol
LS	260	260	10	M ₁ - M ₂ (1989)
MS	325	325	10	
SS	390	390	15	

Skilt 810 har hvit bunn, sort bord og sort symbol.

Figur 4.12 Størrelse og utforming av skilt 810

828 Utstrekning av stans- og parkeringsregulering

828.1

828.2

828.3

Størrelse:
400 x 150 mm

Utforming:
M 1980

Underskiltet angir at reguleringen gjelder i pilens retning, eventuelt i den avstand som er angitt.

828.1 Gjelder i begge kjøreretninger

828.2 Gjelder mot kjøreretningen

828.3 Gjelder i kjøreretningen

I særskilte tilfeller kan skiltet plasseres horisontalt.

Pilsymbolene kan også plasseres på andre underskilt som regulerer stans eller parkering.

Anvendelse:

Regler for bruk av underskilt som regulerer stans og parkering er under revisjon. Skilt 828.3 skal inntil videre ikke brukes under andre skilt enn 552 "Parkering". Skiltene 828.1 og 828.2 brukes som beskrevet nedenfor og plasseres normalt vertikalt dvs. på tvers av kjøreretningen.

Skilt 828.1 brukes som underskilt til skilt 370 "Stans forbudt", skilt 372 "Parkering forbudt" og skilt 552 "Parkering" dersom disse hovedskilt står på plasser eller lignende områder der kjøreretningen ikke er klart definert, eller det av en annen grunn kan oppstå tvil om hvor reguleringen gjelder.

Skilt 828.2 brukes som underskilt til skilt 370 "Stans forbudt", skilt 372 "Parkering forbudt" og skilt 552 "Parkering" for å angi slutt på en strekning med regulering angitt på disse skilt, dersom denne regulering opphører foran vegkryss uten å bli avløst av annen skiltet parkeringsregulering eller av parkometerplass.

830 Avgiftsparkering

Størrelse:
500 x 260 mm

Utforming:
M 1980 (H = 105 mm)

Bordbredde:
10 mm

Underskiltet angir at det på stedet gjelder særlige regler om avgiftsparkering.

Anvendelse:

Skilt 830 kan brukes som underskilt til skilt 552 "Parkering" når dette skilt er satt opp på avgiftsbelagte parkeringsplasser eller -soner der avgift skal betales hele døgnet.

Se også skilt 834 "Kombinert regulering".

834 Kombinert regulering

Underskilt angir parkeringsregulering ved kombinasjon av tekst, tall, symbol m.v. som nyttes på andre underskilt.

Skiltforskriften § 18 B:

*III. Underskilt til stans og parkeringsskilt
På underskilt til skilt som regulerer stans og parkering kan brukes miniatyr av skilt 370 "Stans forbudt", skilt 372 "Parkering forbudt", og skilt 552 "Parkering". Miniatyrskiltet har samme betydning som om det var satt opp i full størrelse.*

Anvendelse:

Skilt 834 brukes som underskilt til skilt 552 "Parkering" for å angi begrensninger av parkeringsadgangen.

I visse tilfeller kan skiltet også anvendes som underskilt til skiltene 370 "Stans forbudt" og 372 "Parkering forbudt".

Skilt 834 som underskilt til skilt 370 "Stans forbudt"

Skilt 834 kan bare brukes som underskilt til skilt 370 i kombinasjon med underskilt 806 "Tid". Det eneste unntak fra denne regelen er underskilt for lasteplass (se skilt 372 "Parkering forbudt").

Hvis samme sted i enkelte tidsrom skal ha

forbud mot stans, og i andre tidsrom parkeringsforbud, angis gyldighetstiden for skilt 370 på skilt 806. Parkeringsforbudet angis på skilt 834 med skilt 372 "Parkering forbudt" i miniatyr, og eventuelt tidsrommet for gyldigheten av parkeringsforbudet. Underskiltene kan settes på én plate, og skal da være adskilt med dobbel linje (Eksempel 1 i figur 4.13).

Unntaksvis kan skilt 834 brukes (sammen med skilt 806) for etablering av begrenset parkering i de tidsrom forbud mot stans ikke gjelder. Reguleringen angis på samme måte som tilsvarende underskilt for skilt 372 - se nedenfor.

Skilt 834 som underskilt til skilt 372 "Parkering forbudt"

Skilt 834 kan ikke brukes for å angi begrenset parkeringsadgang i hovedskiltets gyldighetstid.

Hvis et sted unntaksvis skal ha parkeringsforbud i enkelte tidsrom, og i andre tidsrom begrenset parkering, angis gyldighetstiden for skilt 372 på skilt 806 "Tid". Parkeringsbegrensningen angis på skilt 834 med skilt 552 "Parkering" i miniatyr, tidsrommet for gyldigheten av reguleringen, og reguleringens innhold (reservert parkering, begrenset parkeringstid, eller avgiftsparkering). Underskiltene kan settes på én plate, og skal da være adskilt med dobbel linje (Eksempel 2 i figur 4.13).

Skilt 834 som underskilt til skilt 552 "Parkering"

Skilt 834 brukes som underskilt til skilt 552 for å angi følgende reguleringer:

- Begrensning av tillatt parkeringstid.
- Reservert parkering hvis reguleringen har begrenset gyldighetstid.
- Avgiftsparkering hvis reguleringen har begrenset gyldighetstid.

Tidsrommet for reguleringens gyldighet settes øverst på underskiltet i hele timer fra 00 til 24. Under angis den aktuelle regulering ved symbol, tekst, eller kombinasjon av tekst og skilt 372 i miniatyr, som beskrevet under skilt 552. (Se også Eksempel 3, 4 og 5 i figur 4.14)

Størrelse og utforming:

Underskilt 834 har hvit bunnfarge, sort bord og tekst. Tidsangivelser angis etter reglene for skilt 806 "Tid". Miniatyrskilt har farger som tilsvarende skilt i full størrelse. Symboler for kjøretøy- og trafikantgrupper er svarte, og utformes etter skiltemønstrene for skilt 807 "Symbol".

Underskiltet skal være tosidig når hovedskiltet er tosidig.

Som underskilt til skilt 370 og 372

(Eksempel 1 og 2 i figur 4.13)

Underskiltet skal ha bredde 600 mm. Høyden varierer med skiltets innhold. Vertikal avstand mellom de ulike skiltelementene er angitt i eksemplene.

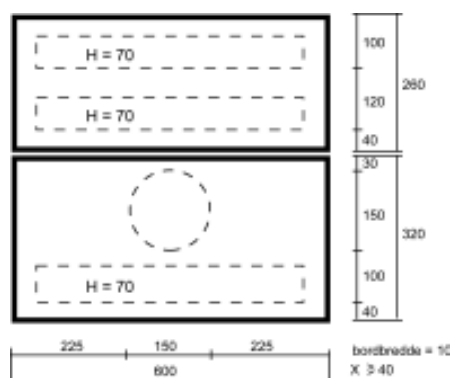
Miniatyr av skilt 372 skal ha diameter 150 mm. Miniatyr av skilt 552 skal ha bredde og høyde lik 150 mm. Miniatyrskiltene skal stå øverst på underskiltet, og sentrisk i forhold til skiltets vertikale sider.

Tidsangivelser for gyldighetstid skal ha teksthøyde $H = 70$ mm, og plasseres under miniatyrskiltet. Annen tekst skal ha teksthøyde $H = 35$ mm.

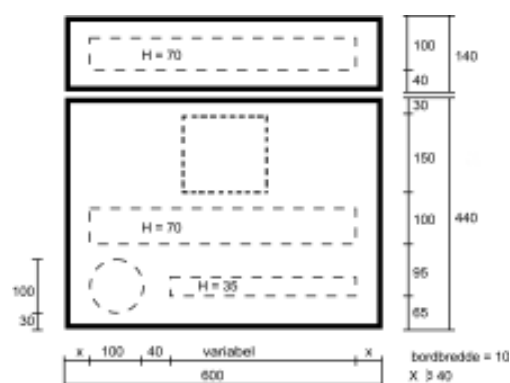
Symbol for kjøretøy- eller trafikantgruppe skal ha høyde lik 70 mm.

Skiltet plasseres under skilt 806 "Tid", og skal adskilles fra dette med en dobbel linje hvis skiltene settes på én plate.

Eksempel 1:

Eksempel 2

Figur 4.13 Utforming av underskilt 834 til skilt 370 og 372

Som underskilt til skilt 552

(Eksempel 3, 4 og 5 i figur 4.14)

Underskiltet skal ha bredde 500 mm. Høyden varierer med skiltets innhold. Vertikal avstand mellom de ulike skiltelementene er angitt i eksemplene.

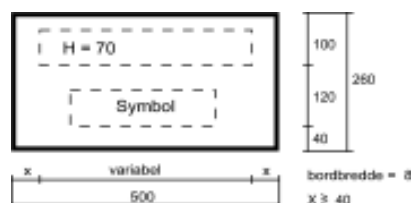
Tidsangivelser for gyldighetstid skal ha teksthøyde $H = 70$ mm, og skal stå øverst på underskiltet. Annen tekst skal ha teksthøyde $H = 35$ mm.

Miniatyr av skilt 372 skal ha diameter 100 mm, og skal stå til venstre for den tilhørende tekst. Symbol for kjøretøy- eller trafikantgruppe skal ha høyde lik 70 mm.

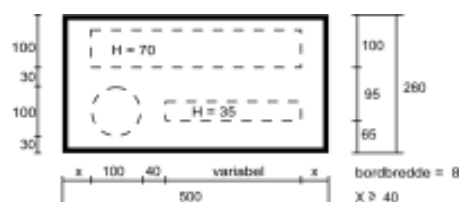
Hvis det unntaksvis skal gjelde ulike re-

guleringer i to ulike tidsrom, skal reguleringene angis på hvert sitt underskilt. Skiltene kan settes på én plate, og skal da adskilles av en enkel linje.

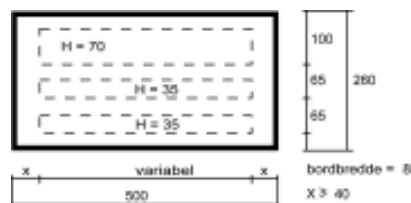
Eksempel 3:

Eksempel 4:

Eksempel 5:

Figur 4.14 Utforming av underskilt 834 til skilt 552

Statens vegvesen

Statens vegvesen
Vegdirektoratet
Postboks 8142 Dep.
0033 Oslo

Håndbøkene kan bestilles fra:

Statens vegvesen

Vegdirektoratet

Håndbokeekspedisjonen

Boks 8142, Dep.,

0033 Oslo

Tlf.: 22073500

Fax: 22073768

ISBN 82-7207-479-6